

مرکز آموزشی نهای آموزش مرآت

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

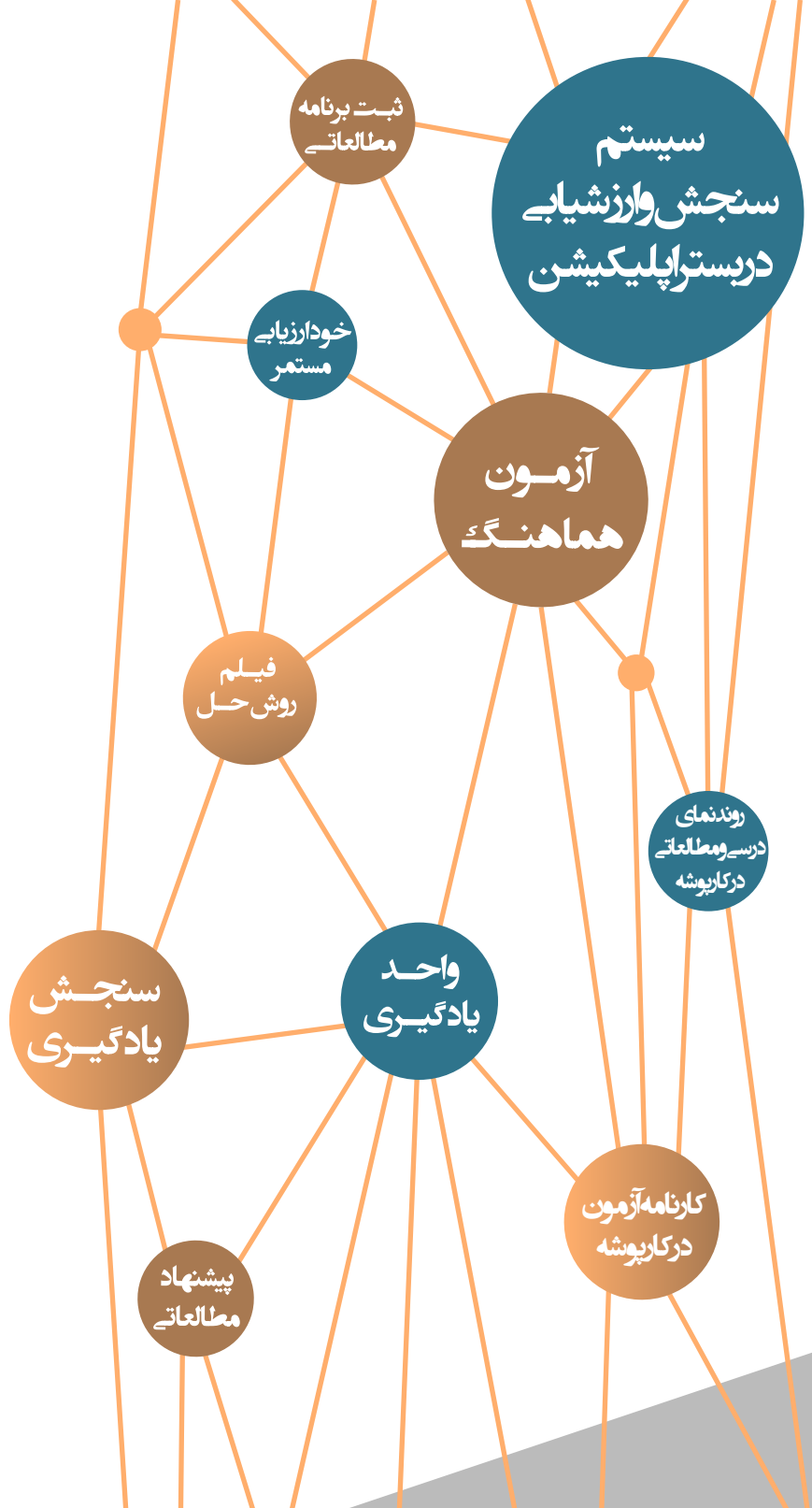
آزمون

هماهنگ

شماره

دفترچه سوال و پاسخ
دهم معارف اسلامی

ردیف	مواد آزمون	تعداد سوال	محتوای آزمون
۱	فارسی	۱۵	درس‌های ۱۳ تا ۱۵
۲	عربی	۱۵	درس‌های ۹ و ۱۰
۳	اصول عقاید	۱۵	درس‌های ۸ و ۹
۴	انگلیسی	۱۵	درس ۳ (از ابتدای Listening & Speaking تا آخر درس) و درس ۴ (تا ابتدای Reading)
۵	ریاضی و آمار	۱۰	فصل ۳ (درس‌های ۱ و ۲)
۶	علوم و فنون ادبی	۱۰	درس‌های ۹ و ۱۰
۷	تاریخ اسلام	۱۰	درس‌های ۹ و ۱۰
۸	جغرافیا	۱۰	درس‌های ۷ و ۸
۹	جامعه‌شناسی	۱۰	درس‌های ۱۱ و ۱۲
۱۰	منطق	۱۰	درس ۸

آموزش را هدفمند مدیریت کنید

با اپلیکیشن مرآت
meraati.ir

از درس خواندن لذت ببرید

فارسی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۱	فصل ۷: ادبیات داستانی	درس ۱۴: طوطی و بقال / گنج حکمت: ای رفیق	قلمرو زبانی: لغت	پیشرفته
۲	فصل ۷: ادبیات داستانی	درس ۱۴: طوطی و بقال / گنج حکمت: ای رفیق	قلمرو زبانی: لغت	پیشرفته
۳	فصل ۷: ادبیات داستانی	درس ۱۴: طوطی و بقال / گنج حکمت: ای رفیق	قلمرو زبانی: املا	پیشرفته
۴	فصل ۷: ادبیات داستانی	درس ۱۴: طوطی و بقال / گنج حکمت: ای رفیق	قلمرو زبانی: املا	پیشرفته
۵	فصل ۷: ادبیات داستانی	درس ۱۴: طوطی و بقال / گنج حکمت: ای رفیق	قلمرو ادبی: تاریخ ادبیات	مقدماتی
۶	فصل ۷: ادبیات داستانی	درس ۱۴: طوطی و بقال / گنج حکمت: ای رفیق	قلمرو ادبی: آرایه	مقدماتی
۷	فصل ۷: ادبیات داستانی	درس ۱۴: طوطی و بقال / گنج حکمت: ای رفیق	قلمرو ادبی: آرایه	پیشرفته
۸	فصل ۷: ادبیات داستانی	درس ۱۴: طوطی و بقال / گنج حکمت: ای رفیق	قلمرو ادبی: آرایه	پیشرفته
۹	فصل ۶: ادبیات حماسی	درس ۱۳: گردآفرید / شعرخوانی: دلیران و مردان ایران زمین	قلمرو زبانی: دستور	پیشرفته
۱۰	فصل ۶: ادبیات حماسی	درس ۱۳: گردآفرید / شعرخوانی: دلیران و مردان ایران زمین	قلمرو زبانی: دستور	پیشرفته
۱۱	فصل ۷: ادبیات داستانی	درس ۱۴: طوطی و بقال / گنج حکمت: ای رفیق	قلمرو زبانی: دستور	پیشرفته
۱۲	فصل ۶: ادبیات حماسی	درس ۱۳: گردآفرید / شعرخوانی: دلیران و مردان ایران زمین	قلمرو فکری: قرابت	پیشرفته
۱۳	فصل ۷: ادبیات داستانی	درس ۱۴: طوطی و بقال / گنج حکمت: ای رفیق	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی
۱۴	فصل ۷: ادبیات داستانی	درس ۱۴: طوطی و بقال / گنج حکمت: ای رفیق	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی
۱۵	فصل ۶: ادبیات حماسی	درس ۱۳: گردآفرید / شعرخوانی: دلیران و مردان ایران زمین	قلمرو فکری: قرابت	پیشرفته

سرگروه دبیران فارسی: جناب آقای مرتضی کلاشلو

فارسی

۱. معنی واژه‌های کدام گزینه کاملاً درست است؟

الف) افسر: کلاه پادشاهی

ب) ابدال: مردان کامل

ج) سمند: اسبی که رنگش مایل به زردی باشد.

د) آورد: میدان نبرد

ه) سالار: آن که دارای نژادی اصیل و از خاندانی بزرگ باشد.

۲ الف، ب، ج

۱ الف، ج، د

۴ ب، ج، د

۳ ب، د، ه

گزینه صحیح ۲

معنای درست سایر کلمات:

آورد: جنگ، نبرد، کارزار

سالار: سردار، سپهسالار، حاکم، آن که دارای شغلی بزرگ و منصبی رفیع باشد.

پاسخ

۲. معنی واژه «سودا» در کدام بیت متفاوت است؟

به یک پیمانۀ سودا می‌کنم دنیا و عقبی را

۱ خمار آلوده‌ام، سود و زیان خود نمی‌دانم

بر سر کوی غمش منتظر یک دیدار

۲ با رخ زرد و دم سرد و سر پرسودا

که روز و شب به زر و سیم می‌کنم سودا

۳ سزد که بر رخ چون زر فشانم اشک چو سیم

سودمندان کی از این سودا نکوتر کرده‌اند؟

۴ تا به بازار تو جان دادم نکو شد کار من

پاسخ

گزینه صحیح ۲

در این گزینه واژه «سودا» به معنی «عشق و هوس» به کار رفته اما در سایر گزینه‌ها به معنی «معامله و تجارت» است.

در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

- ۱) (سهراب و هجیر)، (عزم شگفت‌انگیز)، (عربده و سفاحت)، (دژ و قلعه)
- ۲) (عنان اژدها)، (صدر دگان)، (سبیل تَلَطّف)، (درع و سنان)
- ۳) (نظاره جنگ)، (خطاب و نطق)، (قهر و غضب)، (ماهر و حاذق)
- ۴) (خطّه پDRAM)، (صاحب‌دلق)، (تحسین و نفرین)، (مهیب و هولناک)

گزینه صحیح ۱

املائی درست واژه: عربده و سفاحت

پاسخ

در همه بیت‌ها غلط املائی وجود دارد، به جز

۱) صبح رخت تا ز جیب حسن بر آمد	تا به ابد پای شب ز غیر بر آورد
۲) خورشید و مهش را نتوان خواندن امثال	جمشید و کی‌اش را نتوان گفتن اشباح
۳) اشعار نغز من همه روی زمین گرفت	زان‌رو که هست چون دم تیغ تو آبدار
۴) عشق تو را نیک می‌شمردم و بد شد	جهل بود کار عشق خار گرفتن

گزینه صحیح ۳

املائی درست واژه در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: غیر ⇐ قیر

گزینه «۲»: اشباح ⇐ اشباه (اشباح: جمع شبیح: روح و تصورات واهی / اشباه: جمع شبه: مانندها)

گزینه «۴»: خار گرفتن ⇐ خوار گرفتن (خار: تیغ / خوار: حقیر و پست)

پاسخ

کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) شاعر یا نویسنده برای انتقال آسان‌تر مفاهیم ذهنی خود به خواننده از «تمثیل» بهره می‌گیرد.
- ۲) هر اثر روایتی خلاقانه در قلمرو ادبیات داستانی جای می‌گیرد.
- ۳) حماسه، در اصطلاح ادبی، شعری است با ویژگی‌های داستانی، قهرمانی، اساطیری و با حوادث خارق‌العاده.
- ۴) آثار داستانی با بهره‌گیری از عنصر روایت، شخصیت، لحن، زمان، مکان، زاویه دید و ... پدید می‌آیند.

گزینه صحیح ۳

ویژگی‌های حماسه عبارت‌اند از: داستانی، قهرمانی، قومی و ملی، حوادث خارق‌العاده

پاسخ

در همهٔ ابیات جناس همسان وجود دارد، به جز

۱) افتادگان راه تویم از سر نیاز	دستی بگیر و در قدمت سر ز ما بباز
۲) عقل برمی‌تابد از زلفت عنان	عقل را با تاب زلفت نیست تاب
۳) قدسیان در بند آن تا کی برآیی زین نهاد	تو هنوز اندر نهاد خویشی آخر شرم دار
۴) در آن غوغا ز مستی شد سواره	براند از بارهٔ دروازه باره

گزینهٔ صحیح ۳

در این بیت «واژهٔ نهاد» در هر دو مصراع به معنی «ذات و سرشت» به کار رفته است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینهٔ «۱»: سر: قصد و اندیشه / سر: کله
گزینهٔ «۲»: تاب: پیچ و شکن / تاب: توان و تحمل
گزینهٔ «۴»: باره: حصار / باره: اسب

در ابیات کدام گزینه به ترتیب آرایه‌های «مَثَل، کنایه، جناس، تشبیه» وجود دارد؟

الف) برگ عیشی نیست چشم از نوبهار او مرا	بس بود چون لاله داغی یادگار او مرا
ب) در این ستمکده آن شمع تیره‌روزم من	که انتظار نسیم سحر گداخت مرا
ج) سیاه در دو جهان باد روی موی سفید	که همچو صبح گران‌سنگ ساخت خواب مرا
د) از شوق جلوۀ تو سراپای دیده‌ام	هر چند آب رفته نیاید به جو مرا

۱) د، الف، ج، ب	۲) د، الف، ب، ج
۳) ج، د، الف، ب	۴) ج، د، ب، الف

گزینهٔ صحیح ۱

- الف) چشم نیست ⇨ کنایه از این که انتظاری نیست. / چون لاله ⇨ تشبیه
ب) آن شمع تیره‌روزم ⇨ تشبیه / تیره‌روز کنایه از بدبخت
ج) رو و مو ⇨ جناس / همچو صبح ⇨ تشبیه
د) مصراع دوم ⇨ مَثَل (ضرب‌المثل آب رفته به جو بازمی‌گردد).

آرایه نوشته شده در برابر کدام بیت نادرست است؟

- ۱) ای غزالی که گرفتار کمند تو شدم باش تا به دام غزل افتی و گرفتار من آیی (جناس)
- ۲) گلشن طبع من آراسته از لاله و نسرین همه در حسرتم ای گل که به گلزار من آیی (تشبیه)
- ۳) سپر صلح و صفا دارم و شمشیر محبت با تو آن پنجه نینم که به پیکار من آیی (مجاز)
- ۴) صید را شرط نباشد همه در دام کشیدن به کمند تو فتادم که نگه دار من آیی (اغراق)

گزینه صحیح ۴

در این بیت اغراق وجود ندارد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «غزال و غزل» جناس ناهمسان / گزینه «۲»: «گلشن طبع» تشبیه
گزینه «۳»: «پنجه» مجاز از زور و توان

در چند بیت واژه یا واژه‌هایی وجود دارد که با گذر زمان تغییر گفتاری یا نوشتاری پیدا کرده است؟

- الف) اسپ همت سوی اختر تاختی / آدم مسجود را نشناختی
- ب) بوی صدقش آمد از سوگند او / سوز او پیدا شد و اسپند او
- ج) زلف سیه بر سر سیم سپید / مشک‌فشان بر ورق مشک‌بید
- د) گر بر تن من زفان شود هر مویی / یک شکر تو از هزار نتوانم کرد
- ه) اگر تندبادی برآید ز کنج / به خاک افگند نارسیده ترنج
- ۱) چهار ۲) سه ۳) پنج ۴) دو

گزینه صحیح ۳

واژه‌های زیر با گذر زمان تغییر گفتاری یا نوشتاری یافته‌اند:

- الف) اسپ (اسب / ب) اسپند (اسفند / ج) سپید (سفید / د) زفان (زبان / یک) یک
ه) افگند (افکند)

نکته

سوگند خوردن در قدیم، محلول آب آمیخته با گوگرد بوده که نوعی سم محسوب می‌شده است.

نقش کلمه مشخص شده در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) نگفتمت که به یغما رود دلت سعدی
چو دل به عشق دهی دلبران یغما را
- ۲) تا غمی پنهان نباشد، رقتی پیدا نگرده
هم گلی دیده است سعدی تا چو بلبل می خروشد
- ۳) همراه توست خاطر سعدی به حکم آنک
خلق خوشت چو گفته سعدی است دل فریب
- ۴) هر که را دردی چو سعدی می گدازد گو منال
چون دلرامش طیبی می کند داروست درد

پاسخ

گزینه صحیح ۱

در این گزینه «چو» حرف ربط و به معنی «وقتی که» و نقش دستوری واژه «دل» مفعول است. در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»، «چو» حرف اضافه و به معنی «مثل و مانند» است؛ پس نقش کلمات «بلبل»، «گفته» و «سعدی» متمم است.

نکته

در دستور زبان فارسی، ادات تشبیه، حرف اضافه محسوب می‌شوند.

در کدام بیت، هر دو «را» از یک نوع است؟

- ۱) با دلارامی مرا خاطر خوش است
کز دلم یکباره برد آرام را
- ۲) ما را بر آستان تو بس حق خدمت است
ای خواجه بازبین به ترجم غلام را
- ۳) همه را دیده به رویت نگران است ولیکن
خودپرستان ز حقیقت شناسند هوا را
- ۴) کمان سخت که داد آن لطیف بازو را
که تیر غمزه تمام است صید آهو را

پاسخ

گزینه صحیح ۴

در این گزینه هر دو «را» که در بیت به کار رفته، از نوع «حرف اضافه» است. در مصراع اول به معنی «به» و در مصراع دوم به معنی «برای».

گزینه «۱»: «مرا خاطر» ← خاطر من (فک اضافه) / در مصراع دوم «را» نشانه مفعول است.
گزینه «۲»: در مصراع اول «را» حرف اضافه و به معنی «برای» است. / در مصراع دوم «را» نشانه مفعول است.

گزینه «۳»: همه را دیده ← دیده همه (فک اضافه) / در مصراع دوم «را» نشانه مفعول است.

۱۲.

در چند بیت مفهوم عبارت «از ماست که بر ماست» دریافت می‌شود؟

- الف) صید را پهلوی لاغر می‌شود خطّ امان
 ب) مکش چندین کمان بر صید گیتی
 ج) می‌کند بر فربهی پهلوی لاغر اختیار
 د) ز غفلت روی دست فربهی خوردم ندانستم
 ه) شود غزاله خورشید صید لاغر من

- ۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

گزینه صحیح ۲

بیت‌های «الف»، «ج» و «د» با مثل‌های «از ماست که بر ماست» و «خورد گاو نادان ز پهلوی خویش» مفهوم مشترک دارند.
 مفهوم بیت «ب»: دنیا قابل‌اعتنا نیست.
 مفهوم بیت «ه»: وصال معشوق، عاشق را صاحب همه‌چیز می‌کند.

۱۳.

کدام بیت با عبارت «كُلُّ اَنَاءٍ يَتَرَشَّحُ بَمَا فِيه» ارتباط مفهومی دارد؟

- ۱) گر آشکار حدیث نهران خویش کنم
 ۲) ظاهرش گیر از چه ظاهر کز پرد
 ۳) هر که را شد عشق جانان آشکار
 ۴) زینت ظاهر غبار معنی اسرار ماست
- به آشکار و نهران قصد جان خویش کنم
 عاقبت ظاهر سوی باطن برد
 جان چنان جایی کجا آید به کار
 شیشه رنگین حجاب آب و رنگ باده است

گزینه صحیح ۲

مفهوم عبارت سؤال: از کوزه همان برون تراود که در اوست.
 بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: تأکید بر رازداری و پنهان داشتن اسرار
 گزینه «۲»: ظاهر هر چیز به باطن آن رهنمون است.
 گزینه «۳»: از جان گذشتن در برابر عشق جانان
 گزینه «۴»: ظاهر، حجاب باطن است.

پاسخ

پاسخ

۱۴.

کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی ندارد؟

- «صد هزاران این چنین اشباه بین
 ۱ کار پاکان را قیاس از خود مگیر
 فرقشان هفتادساله راه بین»
 ۲ سحر را با معجزه کرده قیاس
 گرچه ماند در نبستن شیر و شیر
 هر دو را بر مکر پندارد اساس
 ۳ زر قلب و زر نیکو در عیار
 بی محک هرگز ندانی ز اعتبار
 تلخی آن آب بحر از ظرف نیست
 ۴ زشتی آن نام بد از حرف نیست

گزینه صحیح ۴

صورت و ظاهر، تأثیری بر معنی و باطن ندارد.

مفهوم مشترک بیت سؤال و ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: پرهیز از قضاوت ظاهری

۱۵.

مفهوم کلی کدام بیت متفاوت است؟

- ۱ شما را چو باور به یزدان بود
 هم او مر شما را نگهبان بود
 ۲ آدم چه جوهری است که گنجینه سپهر
 با صد هزار چشم نگهبان آدم است
 ۳ چو حاکم به فرمان داور بود
 خدایش نگهبان و یاور بود
 ۴ هر آن که جانب اهل خدا نگه دارد
 خدایش در همه حال از بلا نگه دارد

گزینه صحیح ۲

انسان، مخلوق ارزشمند خداوند است.

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: طاعت حق، انسان را در پناه حق قرار می‌دهد.

پاسخ

پاسخ

عربی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۶	الدرس العاشر	و جعلنا من الماء كلَّ شيءٍ حيٍّ + اسم التفضيل و اسم المكان و اسم الزَّمان و اسم الآلة / مع الطَّيب	ترجمه و تعريب	مقدماتی
۱۷	الدرس التاسع	صناعة التلميع في الأدب الفارسيّ / اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة و الصفة المشبَّة / شراء شريحة الجوّال	ترجمه و تعريب	مقدماتی
۱۸	الدرس العاشر	و جعلنا من الماء كلَّ شيءٍ حيٍّ + اسم التفضيل و اسم المكان و اسم الزَّمان و اسم الآلة / مع الطَّيب	ترجمه و تعريب	مقدماتی
۱۹	الدرس التاسع	صناعة التلميع في الأدب الفارسيّ / اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة و الصفة المشبَّة / شراء شريحة الجوّال	ترجمه و تعريب	مقدماتی
۲۰	الدرس العاشر	و جعلنا من الماء كلَّ شيءٍ حيٍّ + اسم التفضيل و اسم المكان و اسم الزَّمان و اسم الآلة / مع الطَّيب	ترجمه و تعريب	پیشرفته
۲۱	الدرس العاشر	و جعلنا من الماء كلَّ شيءٍ حيٍّ + اسم التفضيل و اسم المكان و اسم الزَّمان و اسم الآلة / مع الطَّيب	ترجمه و تعريب	پیشرفته
۲۲	الدرس العاشر	و جعلنا من الماء كلَّ شيءٍ حيٍّ + اسم التفضيل و اسم المكان و اسم الزَّمان و اسم الآلة / مع الطَّيب	درک مطلب	پیشرفته
۲۳	الدرس العاشر	و جعلنا من الماء كلَّ شيءٍ حيٍّ + اسم التفضيل و اسم المكان و اسم الزَّمان و اسم الآلة / مع الطَّيب	درک مطلب	پیشرفته
۲۴	الدرس العاشر	و جعلنا من الماء كلَّ شيءٍ حيٍّ + اسم التفضيل و اسم المكان و اسم الزَّمان و اسم الآلة / مع الطَّيب	اعراب و تحليل صرفی	پیشرفته
۲۵	الدرس التاسع	صناعة التلميع في الأدب الفارسيّ / اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة و الصفة المشبَّة / شراء شريحة الجوّال	اعراب و تحليل صرفی	مقدماتی
۲۶	الدرس التاسع	صناعة التلميع في الأدب الفارسيّ / اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة و الصفة المشبَّة / شراء شريحة الجوّال	ترجمه و تعريب	مقدماتی
۲۷	الدرس التاسع	صناعة التلميع في الأدب الفارسيّ / اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة و الصفة المشبَّة / شراء شريحة الجوّال	قواعد	مقدماتی
۲۸	الدرس العاشر	و جعلنا من الماء كلَّ شيءٍ حيٍّ + اسم التفضيل و اسم المكان و اسم الزَّمان و اسم الآلة / مع الطَّيب	قواعد	پیشرفته
۲۹	الدرس العاشر	و جعلنا من الماء كلَّ شيءٍ حيٍّ + اسم التفضيل و اسم المكان و اسم الزَّمان و اسم الآلة / مع الطَّيب	قواعد	مقدماتی
۳۰	الدرس العاشر	و جعلنا من الماء كلَّ شيءٍ حيٍّ + اسم التفضيل و اسم المكان و اسم الزَّمان و اسم الآلة / مع الطَّيب	قواعد	مقدماتی

برای مشاهده فیلم روش حل، فیلم را لمس نمایید.

سرگروه دیپارتمان عربی گروه معارف اسلامی: سرکار خانم الهه مسیح خواه

عَيْنِ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (١٦ - ٢١)
 ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجْرٌ﴾: ١٦

- ١) اوست آنکه آبی را از آسمان فرو می‌فرستد که نوشیدنی شما و درخت شما از آن است!
- ٢) او کسی است که آبی را از آسمان نازل کرد؛ بخشی از آن برایتان نوشیدنی و بخشی از آن درخت است!
- ٣) او همان کسی است که از آسمان، آب را فرو فرستاد که نوشیدن شما و درختانتان از آن است!
- ٤) او کسی است که از آسمان، آب را برای شما نازل کرد؛ برایتان از آن نوشیدنی و درخت است!

گزینه صحیح ٢

«أنزل: نازل کرد» ماضی است، نه مضارع؛ رد گزینه «١». «ماءً: آبی» نکره است، نه معرفه؛ رد گزینه‌های «٣» و «٤»، ضمناً در گزینه «٤» «برای شما» معادلی ندارد. «شراب: نوشیدنی» ضمیر ندارد، «شجر: درخت» مفرد است، نه جمع؛ رد گزینه «٣».

﴿أَرْجِعْ إِلَىٰ بَلَدِنَا رَفَاتٌ مِّمَّاتٍ مِنَ الْمَجَاهِدِينَ الَّذِينَ أُسْتُشْهِدُوا قَبْلَ سِنَوَاتٍ فِي الْحَرْبِ مَعَ الْعَدُوِّ الْبَعْثِيِّ﴾: ١٧

- ١) پیکرهای صدها [تن] از رزمندگان که سال‌ها پیش، در جنگ با دشمن بعث شهید شده بودند، به کشور برگشت!
- ٢) استخوان‌های پوسیده صدها [نفر] از مجاهدان که سال‌ها قبل، در جنگ با دشمن بعثی شهید شده بودند، به کشورمان بازگردانده شد!
- ٣) استخوان پوسیده صدها رزمنده‌ای که در جنگ تحمیلی با دشمن بعث به شهادت رسیدند، به کشور برگشت!
- ٤) استخوان پوسیده صدها [نفر] از رزمندگانی که سال‌ها قبل، در جنگ با دشمن بعثی شهید شده بودند، به کشور ما برگردانده شد!

گزینه صحیح ٤

«أرجع: برگردانده شد» فعل مجهول است؛ رد گزینه‌های «١» و «٣». «رفات: استخوان پوسیده» مفرد است، نه جمع؛ رد گزینه «٢». ضمناً در گزینه «٣» «تحمیلی» معادلی ندارد.

«تُعَانِي بِلَادِنَا مِنْ أَزْمَةِ الْمِيَاهِ فَإِنَّ نَهْدِرَهَا وَ لَمْ نَذْخِرْهَا يُمْكِنُ أَنْ نَصَابَ بِجَفَافٍ يَسْتَعْرِقُ عِدَّةَ سِنِينَ!»:

- ۱) کشور ما از بحران آب‌ها رنج می‌برد و اگر در مصرف آب و در ذخیره آن‌ها صرفه جویی نکنیم، ممکن است دچار خشکسالی‌ای شویم و سال‌ها طول بکشد!
- ۲) کشورمان، از بحران بی‌آبی رنج می‌برد، پس چنانچه آب‌ها را هدر دهیم و ذخیره نکنیم، ممکن است به خشکسالی دچار شویم که سال‌ها طول می‌کشد!
- ۳) کشور ما از بحران آب رنج می‌برد و اگر آن را هدر دهیم و ذخیره‌اش نکنیم، امکان دارد که به خشکسالی‌ای دچار شویم که چندین سال به طول بینجامد!
- ۴) کشور ما از بحران آب‌ها در رنج است، پس اگر آن را هدر دهیم و ذخیره نکنیم، احتمالاً به خشکسالی دچار شویم و چند سال طول بکشد!

پاسخ

گزینه صحیح ۳

«أزمة المياه: بحران آب»؛ رد گزینه «۲». «لم نذخر: ذخیره نکنیم»؛ رد گزینه «۱». «جفاف يستغرق: خشکسالی‌ای که طول بکشد» رد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴».

«لقد مرَّ زمانٌ طويلٌ و قلبي دائماً يُخبرني بأنك ستأتي فما كنت أستطيع إلا أن أصبر!»:

- ۱) زمانی طولانی گذشت، درحالی که قلبم همیشه به من خبر می‌دهد که تو خواهی آمد، پس نمی‌توانستم، جز اینکه صبر کنم!
- ۲) زمان مدیدی سپری شد، درحالی که دلم به من خبر می‌داد که تو خواهی آمد، پس نمی‌توانستم، جز اینکه صبور باشم!
- ۳) مدت زمانی طولانی سپری شد و قلبم مرا از اینکه می‌آیی با خبر کرد، پس آنچه می‌توانستم، فقط این بود که صبر کنم!
- ۴) زمان طولانی گذشت اما قلب من به من خبر می‌داد که تو خواهی آمد، پس چه می‌توانستم بکنم، جز اینکه صبور باشم!

پاسخ

گزینه صحیح ۱

«و قلبي دائماً يُخبرني: و قلبم همیشه به من خبر می‌دهد»؛ رد گزینه «۲». «ما كنت أستطيع: نمی‌توانستم» «ما» نفی است نه «مای» موصول و استفهام؛ رد گزینه‌های «۳» و «۴». «أن أصبر: که صبر کنم» جمله فعلیه است اما در گزینه‌های «۲» و «۴» به شکل اسم «صبور» ترجمه شده است.

عین الخطأ:

۲۰

- ۱) تواجِه سدودنا انخافضاً بالغاً في المياه لعدم الاقتصاد: سدهای ما به خاطر عدم صرفه جویی با کاهشی چشمگیر در آب مواجهند!
- ۲) جفّ العيون و البحيرات يسبّب تشکيل عواصف ترابّية: خشکی چشمه‌ها و دریاچه‌ها سبب شکل‌گیری توفان‌های ریزگرد می‌شود!
- ۳) بدّل الجوّال لأنّه لا يشحنُ ربّما بطاريتّه مُعطّلةً: موبایل را عوض کن، زیرا شارژ نمی‌شود، چه بسا باتری آن خراب است!
- ۴) قد وصفت حبيبتی بأفضل شکلٍ لأرضيها: محبوبم را به بهترین شکل توصیف کرده‌ام تا او راضی شود!

پاسخ

گزینه صحیح ۴

«لأرضيها: تا او را راضی کنم».

- عین الصحیح: «بارش کم باران و برف‌ها، به محیط زیست آسیب می‌زند و جبران آن دشوار است!»:

۲۱

- ۱) نزول الأمطار القليلة و الثلوج يسبّب أضراراً إلى بيئة تعويضة صعب!
- ۲) قلة نزول الأمطار و الثلوج تضرّ بالبيئة و التعويض عنه صعب!
- ۳) تنازل الأمطار و الثلوج القليلة مضرّان للبيئة و التعويض عن ذلك صعب!
- ۴) تساقط الأمطار و الثلوج القليلة يؤدّي إلى أضرار بالبيئة، التعويض عنه ليس سهلاً!

پاسخ

گزینه صحیح ۲

«آسیب می‌زند: تضرّ بالبيئة»؛ رد سایر گزینه‌ها.

■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ: (۲۲ - ۲۴)

كَانَ زَارِعٌ يَتَوَضَّأُ فَمَرَّ بِهِ ثَلَاثَةُ رِجَالٍ أَغْنِيَاءَ وَ تَوَقَّفُوا عِنْدَهُ، أَرَادُوا إِيْذَاءَهُ قَالَ أَحَدُهُمْ: إِنَّنِي أَمْلِكُ مِنَ الذَّهَبِ مَا يَمْلَأُ كَوْخَ هَذَا الْفَقِيرِ! وَقَالَ الثَّانِي: إِنَّنِي أَمْلِكُ مِنَ الْفِضَّةِ مَا يُعَادِلُ مَحْصُولَ هَذَا الْفَلَّاحِ وَقَالَ الثَّلَاثُ: إِنَّنِي أَمْلِكُ مِنَ الْجَوَاهِرِ مَا يَعَادِلُ وَزْنَ هَذَا الْفَلَّاحِ الْبَائِسِ فَقَامَ الْفَلَّاحُ وَنَظَرَ إِلَيْهِمْ وَقَالَ: أَمَّا أَنَا فَأَمْلِكُ كَنْزاً كَبِيراً أَنَا أَحْمَلُ فِي قَلْبِي كَنْزاً يُعَادِلُ الدَّتِيَا وَمَا فِيهَا، وَهُوَ الْقِنَاعَةُ! خَجِلَ الرَّجَالُ، بَيْنَمَا ذَهَبَ الْفَلَّاحُ يَصَلِّي بِخُشُوعٍ.

۲۲. من هو الغني الحقيقي؟ الغني الحقيقي هو صاحب

- ① الأحجار الكريمة! ② القلب القانع!
 ③ الذهب و الفضة! ④ الخشوع في الكلام!

گزینه صحیح ۲

کشاورزی وضو می گرفت. سه مرد ثروتمند از کنار او عبور کردند و نزد او ایستادند. خواستند او را آزار دهند. یکی از آنها گفت: من آنقدر طلا دارم که کلبه این فقیر را پر کند. دومی گفت: من به اندازه محصول این کشاورز نقره دارم. سومی گفت: من به اندازه وزن این کشاورز فقیر جواهر دارم. کشاورز برخاست و به آنها نگاه کرد و گفت: اما من مالک گنجی بزرگ هستم. من در قلبم گنجی حمل می کنم که برابری می کند با دنیا و هر چه در آن است و آن قناعت است. مردان خجالت کشیدند در حالی که کشاورز رفت و با فروتنی نماز می خواند.
 بی نیاز واقعی کیست؟ بی نیاز واقعی همان صاحب «قلب قانع است».

- ① سنگ های قیمتی است!
 ② قلب قانع است!
 ③ طلا و نقره است!
 ④ فروتنی در سخن است!

۲۳. ماذا كان هدف الرجال الأغنياء من كلامهم؟ كان الهدف

- ۱) الإطّلاع! ۲) الاختبار! ۳) الاستخفاف! ۴) الاستضعاف!

پاسخ

گزینه صحیح ۳

هدف مردان ثروتمند از سخنان چه بود؟ هدف «تحقیر» بود.

۱) اطلاع دادن! ۲) آزمایش!

۳) تحقیر و سبک کردن! ۴) ضعیف شمردن!

۲۴. عین الصّحیح فی الإعراب و التّحلیل الصّرفی:

۱) يتوضّأ: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثی من باب «تفعل» - لازم / فعل و فاعله «زارع»

۲) إيداء: اسم - مصدر من فعل له حرف زائد - مادّته «أ ذ ی» - معرب / مفعول

۳) الثّانی: اسم - من الأعداد الأصليّة - مفرد - مذکر - مادّته «ث ن ی» - معرب / فاعل

۴) الفلّاح: اسم المبالغة - مفرد - مذکر - معرب / فاعل لفعل «يعادل»

پاسخ

گزینه صحیح ۲

در سایر گزینه‌ها به ترتیب (فاعل «زارع»، من الأعداد الأصليّة و فاعل) نادرست هستند.

■ عین الصّحیح فی الجواب عن الأسئلة التّالية: (۲۵ - ۳۰)

۲۵. عین الخطأ فی ضبط حركات الكلمات:

۱) و إنْ شَكَوتُ إلى الطَّيرِ نَحْنُ في الوَكَناتِ!

۲) الكأسُ رُجاجةٌ نَشَرَبُ مِنْها الماءَ أوِ الشّاي!

۳) مَنْ جَرَّبَ المُجَرَّبَ حَلَّتْ به النَّدامةُ!

۴) الصّدیقُ مَنْ كان ناهياً عَنِ الظُّلمِ مُعیناً علی البرِّ!

پاسخ

گزینه صحیح ۳

در گزینه «۳» «المجرب» اسم مفعول است و اشتباه حرکت گذاری شده است.

۲۶. عین عبارت ما جاءت فيها المفردات المضادة:

- ۱) وجدت رائحة الودّ إن شممت رفاتى!
 ۲) و إن هجرت سواء عشيّتى و غداتى!
 ۳) أحبّتى هجرونى كما تشاءُ عداتى!
 ۴) فى بعدها عذابٌ فى قربها السّلامه!

پاسخ

گزینه صحیح ۱

در گزینه «۱» کلمات متضاد نیامده است.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب «عشيّتى و غداتى»، «أحبّتى و عداتى» و «بُعد و قرب» همگی متضاد هستند.

۲۷. عین عبارت ما جاء فيها اسم الفاعل و اسم المفعول معاً:

- ۱) قال أحد موظّفى الشّركة: أظنّ أنّ الشّركة مُغلقةٌ اليومَ بأمر الرّئيس!
 ۲) كان الملك المقتدر ذوالقرنين مُخيراً فى محاربة المُشركين أو إصلاحهم!
 ۳) يُعدُّ ذلك الرّجل من مشاهير الكُتاب فى بلادنا و يعرفه الجميع!
 ۴) يأتى حفاظ القرآن الكريم المحترمون إلى بلادنا للحضور فى المسابقات القرآنيّة!

پاسخ

گزینه صحیح ۱

در گزینه «۱» «موظّف و مُغلّق» هر دو اسم مفعول هستند و اسم فاعل نیامده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۲»: «المُقتدر، المُشركين» اسم فاعل و «مُخيراً» اسم مفعول
 گزینه «۳»: «مشاهير» اسم مفعول و «الكُتاب» اسم فاعل
 گزینه «۴»: «حفاظ» اسم فاعل و «المحترمون» اسم مفعول

۲۸. عین الخطأ فى اسم التّفضيل:

- ۱) ردّت الإجابة الحسنی مریم من بين الطّالبات!
 ۲) فاطمة الكبرى من أفضل نساء العالم إيماناً!
 ۳) حلّ هذه المشاكل العظمی بحاجة إلى إرادة قويّة!
 ۴) الطّلاب الدّوّوبون و النّاجحون يبحثون عن الغایات الأعلى!

پاسخ

گزینه صحیح ۴

در گزینه «۴» با توجه به مؤنث آمدن «الغایات» اسم تفضیل باید به صورت مؤنث «العُلیا» می‌آمد.

۲۹. عین «مفعول» لا یدلّ علی المكان:

- ۱) قد وقع جنب البئر مدخل ماءٍ لنسقى الورود!
- ۲) هناك اختلافات علی ملفّ إيران النوویّ فی مكتبة الأمم المتّحدة!
- ۳) اعلم أنّ مبدأ التّربية عند الطّفولة لا عند الكبر!
- ۴) كان والدي قد عبر من ممّر المشاة حتّى وصل إلى المدرسة!

پاسخ

گزینه صحیح ۳

ترجمه گزینه «۳»: «بدان [زمان] آغاز تربیت، هنگام کودکی است، نه بزرگسالی»، «مبدأ» اسم زمان است، نه مکان.

۳۰. عین الخطأ فیما یلی:

- ۱) نظرنا إلى المناظر مطلع الشمس فوجدناها جميلة جداً! (اسم المكان)
- ۲) أنا بحاجة إلى مكنسة لتنظيف البيت و الغرف معاً! (اسم الآلة)
- ۳) ارحموا عزیزاً ذلّ و غنیّاً افتقر و عالیماً ضاع بین الجهّال! (اسم الفاعل)
- ۴) یحبّ الناس حکّاماً یحکمونهم بالعدل و الإنصاف! (اسم المبالغة)

پاسخ

گزینه صحیح ۴

«حکّام» که مفرد آن «حاکم» است اسم فاعل است. سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

اصول عقاید

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۳۱	درس ۸	برزخ	آیه	پیشرفته
۳۲	درس ۸	برزخ	ترکیبی	مقدماتی
۳۳	درس ۸	برزخ	ترکیبی	پیشرفته
۳۴	درس ۸	برزخ	ترکیبی	پیشرفته
۳۵	درس ۸	برزخ	متن	مقدماتی
۳۶	درس ۸	برزخ	متن	پیشرفته
۳۷	درس ۸	برزخ	ترکیبی	پیشرفته
۳۸	درس ۹	واقعۀ بزرگ	متن	مقدماتی
۳۹	درس ۹	واقعۀ بزرگ	آیه	پیشرفته
۴۰	درس ۹	واقعۀ بزرگ	آیه	پیشرفته
۴۱	درس ۹	واقعۀ بزرگ	متن	مقدماتی
۴۲	درس ۹	واقعۀ بزرگ	آیه	پیشرفته
۴۳	درس ۹	واقعۀ بزرگ	متن	مقدماتی
۴۴	درس ۹	واقعۀ بزرگ	متن	مقدماتی
۴۵	درس ۹	واقعۀ بزرگ	آیه	پیشرفته

سرگروه دیارتمان اصول عقاید: سرکار خانم زهرا محمدی

اصول عقاید

۳۱

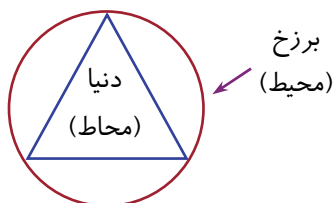
«درخواست ای کاش قوم من می‌دانستند که خداوند مرا بخشید و در زمره کرامت‌شدگان قرار داد، از سوی مؤمن آل‌یس» و «پاسخ خداوند به گناهکاران برای حضور در برزخ تا قیامت» به ترتیب مبین چیست؟

- ۱) برزخ محیط بر دنیاست - برزخ فرصتی برای جبران کوتاهی‌های دنیا با اعمال ماتقدم و ماتأخر است.
- ۲) دنیا محاط برزخ است - در برزخ بساط تکلیف گشوده نیست.
- ۳) برزخ محاط دنیاست - برزخ فرصتی برای جبران کوتاهی‌های دنیا با اعمال ماتقدم و ماتأخر است.
- ۴) دنیا محیط بر برزخ است - در برزخ بساط تکلیف گشوده نیست.

گزینه صحیح ۲

درخواست مؤمن آل‌یس از خداوند که «ای کاش قوم من می‌دانستند که خداوند مرا بخشید و ...» نشانه وجود برزخ در عین وجود دنیاست. محیط بودن برزخ بر دنیا و محاط بودن دنیا توسط برزخ (شکل «۱»).

پاسخ قطعی خداوند به گناهکاران متقاضی بازگشت به دنیا برای جبران کوتاهی‌های دنیوی خود مبین این است که در برزخ نمی‌توان به تکالیف خود، مبنی بر جبران کاستی‌های اعمال خود اقدام کرد و ناچاراً درخواست گناهکاران برای جبران، بازگشت به دنیاست.

شکل (۱)

۳۲

فرشتگان الهی، با مخاطب قرار دادن کدام گروه در برزخ جویای احوال آنان می‌شوند و این احوال‌پرسی مصدق کدام ویژگی برزخ است؟

- ۱) مستضعفان - تجسم اعمال زشت
- ۲) ظالمان - تداوم آگاهی
- ۳) متعرضان به حقوق ایتم - تجسم اعمال زشت
- ۴) بهشتیان - تداوم آگاهی

گزینه صحیح ۲

در آیه ۹۷ سوره نساء، فرشتگان به ظالمان خطاب کرده و از احوالات آنها می‌پرسند و در مقابل، آنها پاسخ داده و خود را از مستضعفین بر روی زمین معرفی می‌کنند. گفت و شنودهای عالم برزخ، مبین وجود شعور و آگاهی در برزخ است.

وجود «ارتباط میان برزخ و دنیا» و «برزخ» با تعمق در کدام عبارات شریفه مستفاد می‌گردد؟

- ۱) «مَنْ سَنَّ سُنَّةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرٌ مَنْ عَمِلَ بِهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ» - «النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا»
- ۲) «وَاللَّهُ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ إِلَّا الْبَرْزَخَ وَ أَمَّا إِذَا صَارَ الْأَمْرُ إِلَيْنَا فَنَحْنُ أَوْلَىٰ بِكُمْ» - «الَّذِينَ تَتَوَقَّاهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ»
- ۳) «إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَ نَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَ آثَرَهُمْ» - «إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ»
- ۴) «وَ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ» - «بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ»

گزینه صحیح ۱

وجود ارتباط میان برزخ و دنیا: «مَنْ سَنَّ سُنَّةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرُهَا وَ أَجْرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»، «إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَ نَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَ آثَرَهُمْ»
 وجوب برزخ: «النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا»، «الَّذِينَ تَتَوَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ»، «وَاللَّهُ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ إِلَّا الْبَرْزَخَ وَ أَمَّا إِذَا صَارَ الْأَمْرُ إِلَيْنَا فَنَحْنُ أَوْلَىٰ بِكُمْ» و «وَ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ»
 توجه: عبارت شریفه «إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ» مبین قیامت است.

پرسش‌های فرشتگان از ارواح اموات، به ترتیب از کدام امور «تشریحی» و «تکوینی» بوده و

خروج از دایره تشیع، از منظر مؤسس شیعه جعفری (ع) چگونه محقق می‌شود؟

- ۱) عمر و اموال - کیستی خدا، پیامبر و امام و چیستی دین - انکار سؤال و جواب قبر
- ۲) نماز، زکات، روزه و حج - عمر و اموال - انکار سؤال و جواب قبر
- ۳) نماز، زکات، روزه و حج - چگونگی گذران روزگار - انکار فشار قبر
- ۴) عمر و اموال - نام کتاب آسمانی و قبله - انکار فشار قبر

گزینه صحیح ۲

پرسش‌های فرشتگان در شب اول قبر از متوفی:

- ۱- امور تکوینی (طبیعی): عمرت را در چه راهی صرف کردی؟- اموالت را از چه راهی به دست آوردی و در چه راهی به مصرف رساندی؟
 - ۲- امور تشریحی (اکتسابی - دینی): نماز - زکات - روزه - حج
- اولین واقعه‌ای که ارواح درگذشتگان در برزخ با آن مواجه می‌شوند. سؤال و جواب فرشتگان از آنها در قبر است که امام صادق (ع) می‌فرماید: «هرکس آن را انکار کند از ما نیست.»

۳۵ خاستگاه رعب و وحشت قبر که وابسته به شدت و ضعف آن است، چیست؟

- ۱) فقدان ایمان ۲) وابستگی به دنیا ۳) عدم اهتمام بر تطهیر ۴) تزیین نعمت‌های دنیا

گزینه صحیح ۲

عامل مهم فشار قبر، دلبستگی به دنیا است که به میزان شدت آن بر عذاب و فشار قبر افزوده می‌شود.

۳۶ «مجال تحول بخشی در سرنوشت انسان پس از مرگ» و «نجات فرد مسلمان از عذاب برزخی

ایراد خسارت مالی یا عرضی برای مردم» به ترتیب مولود کدام واقعیات است؟

- ۱) برقراری عالم فانی و دار تکلیف - تصفیة حقوق تزیین شده
 ۲) انجام خیرات به نیت رفتگان - تصفیة حقوق تزیین شده
 ۳) تلقین متوفی به هنگام تدفین - طلب آمرزش بازماندگان
 ۴) تخفیف یا تشدید عقاب‌های الهی - تصفیة حقوق تزیین شده

گزینه صحیح ۱

امکان تغییر وضعیت انسان‌ها در برزخ، نتیجه این واقعیت است که با وجود عالم برزخ، عالم دنیا و دار تکلیف همچنان باقی و برقرار است و عامل دیگری که با ایجاد ارتباط بین دنیا و برزخ، باعث تغییر وضعیت برزخیان می‌شود، کارهای نیک یا خیراتی است که در این دنیا به نیت رفتگان یا از طرف آن‌ها انجام می‌شود.

بزرگ‌ترین عاملی که افراد مسلمان را در عالم برزخ گرفتار و معذب می‌سازد، ضایع کردن حقوق مخلوقات و درگیر بودن انسان با حق مالی یا عرضی مردم است و تا زمانی که این حقوق تصفیه نشود، انسان از عذاب برزخ رهایی نمی‌یابد.

۳۷ انتساب الم و درد ناشی از فشار قبر به کدام بدن انسان، به ترتیب محکوم به «اثبات» و

«انتفاء» است و راهکار کاهش این فشار از منظر معصومین (ع) چیست؟

- ۱) مثالی - مادی - اقامه نماز
 ۲) مادی - برزخی - خواندن نماز شب
 ۳) جسمانی - مادی - به‌جا آوردن رکوع تام و کامل
 ۴) برزخی - جسمانی - انجام حج

گزینه صحیح ۴

فشار یا وحشت قبر مربوط به بدن جسمانی و مادی نیست بلکه بر بدن مثالی و برزخی انسان وارد می‌شود. راهکارهای ائمه معصومین (ع) برای رهایی از فشار وحشتناک قبر یا کاستن از آن: به‌جا آوردن رکوعی تام و کامل در نماز، خواندن نماز شب، انجام حج و ... است.

براساس آیات کلام وحی به ترتیب «مُجالس»، «مُصاحب» و «نشانه تواضع» بهشتیان کدامند؟

- ۱) انبیای الهی - فرشتگان - دریافت مقام رضوان‌الله
- ۲) صدیقان - خدا - بیان عبارت الحمدلله
- ۳) شهیدان - فرشتگان - استقرار در دارالسرور
- ۴) نیکوکاران - خدا - ترنم به نعمة سبحان‌الله

گزینه صحیح ۲

هم‌نشینان (مجالسان) بهشتیان: پیامبران، راستگویان (صدیقان)، شهیدان و نیکوکاران هستند. بهشتیان با خدا هم‌صحبت‌اند.

رستگاران می‌گویند: خدای را سپاس که به وعده خود وفا کرد و ... سپاس: الحمدلله، نشانه تواضع و فروتنی بهشتیان است.

پاسخ

«سرآغاز» و «سرانجام» واقعه «فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ» در صحنه پر غوغای رستاخیز چیست؟

- ۱) شنیده شدن بانگ سهمناک در آسمان و زمین - آمادگی برای دریافت پاداش و کیفر
- ۲) پیچیدن مجدد بانگ سهمناک در عالم - حضور در پیشگاه خدا
- ۳) فراگیری آسمان‌ها و زمین با صدایی مهیب - هراسانی دل‌های گناهکاران
- ۴) نفخ صوری دیگر - زنده شدن همه انسان‌ها

گزینه صحیح ۲

«ثُمَّ نَفْخَ فِيهِ أُخْرَى»: (پیچیدن بانگ سهمناک مجدد در عالم): نفخ صور دیگر (دوم) ← «فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ»: (آغاز حیات مجدد انسان‌ها) ← حضور در پیشگاه خداوند

پاسخ

مبنای مردودیت مطالبه گناهکاران مبنی بر بازگشت به دنیا از سوی خدا چیست و دریافت

پاسخ قطعی در این رابطه، تجلی چه امری است؟

- ۱) علم الهی - اعطای فرصت عمر برای جبران مافات
- ۲) هدایت الهی - اعطای فرصت عمر برای جبران مافات
- ۳) علم الهی - سلب نیروی اختیار و اراده در قیامت
- ۴) هدایت الهی - سلب نیروی اختیار و اراده در قیامت

گزینه صحیح ۳

پاسخ

آنان [جهنمیان] به خداوند می گویند: پروردگارا شقاوت بر ما چیره شد و ما مردمی گمراه بودیم، ما را از اینجا بیرون بر که اگر به دنیا بازگردیم، عمل صالح انجام می دهیم.

پاسخ قطعی خداوند این است که آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم تا هر کس می خواست

اختیار دنیایی انسان

به راه آید؟ ما می دانیم اگر به دنیا بازگردید، همان راه گذشته را پیش می گیرید: رد درخواست

علم الهی

جهنمیان مبین نبود قدرت اختیار در قیامت است.

سنگ محک اشتمال لطف و رحمت الهی بر بندگان چیست و علت آن کدام است؟

- ۱) نظارت شاهدان و گواهان - شهادت شاهدان از لوازم رسیدگی به اعمال همه انسانها در دادگاه الهی است.
- ۲) رؤیت اعمال نیکو با تصاویر زیبا - انسان را به حفظ هر چه بیشتر حریم و حدود الهی وامی دارد.
- ۳) نظارت شاهدان و گواهان - انسانها از ارتکاب گناهان و معاصی اجتناب نمایند.
- ۴) رؤیت اعمال نیکو با تصاویر زیبا - انگیزه انجام اعمال خیر را در دل انسان تقویت می کند.

گزینه صحیح ۳

پاسخ

درست است که خداوند برای حسابرسی به اعمال انسان نیاز به هیچ شاهدی ندارد، اما باز هم به دلیل لطف و عنایتی که به بندگان دارد، شاهدانی را بر اعمال انسان می گمارد تا شاید انسان با توجه به این مسئله که تک تک اعمالش زیر نظر شاهدان و گواهان بسیار است، از ارتکاب گناه خودداری کند.

۴۲ با ژرف‌اندیشی در کدام مستند وحیانی، قبول جبری نتایج اعمال اختیاری حیات دنیوی انسان مستفاد می‌گردد؟

- ۱) شیطان می‌گوید: خدا به شما وعدهٔ راست داد و من به شما وعدهٔ دروغ دادم و من بر شما تسلطی نداشتم.
- ۲) فرشتگان می‌گویند: مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاوردند؟ آنان می‌گویند: بلی!
- ۳) پروردگارا شقاوت بر ما چیره شد و ما مردمی گمراه بودیم، ما را از اینجا بیرون بر.
- ۴) ای کاش خدا را فرمان می‌بردیم و پیامبر او را اطاعت می‌کردیم، ای کاش فلان شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمی‌کردیم.

گزینهٔ صحیح ۲

اعتراف گناهکاران به اینکه با وجود داشتن پیامبر برای هدایت، گمراه شده‌اند و در آتش دوزخ گرفتار آمده‌اند، مؤید آن است که ناچار از پذیرش داشتن اختیار در اعمال دنیایی هستند.

۴۳ وقوع قیامت، در حالی که کودکان در آغوش مادران آرمیده‌اند، مادران در اندیشهٔ آرزوهای مادرانهٔ خویش‌اند و پدران در پی کسب و کار؛ مبین کدام ویژگی این روز عظیم الهی است؟

- ۱) قطعی‌الوقوع بودن
- ۲) نامعلوم نبودن زمان
- ۳) ناگهانی بودن
- ۴) بعید نبودن

گزینهٔ صحیح ۳

وقوع قیامت در حالی که همگان مشغول کار و سرگرم به چیزی هستند، نشانهٔ ناگهانی بودن آن است.

۴۴ هموارگی احساس طراوت و تازگی و شادابی و سرحالی در بهشت، ناشی از چیست؟

- ۱) در بهشت هیچ آلودگی و ناپاکی وجود ندارد و هر چه دل‌هایشان تمنا کند و دیدگان را خوش آید، آماده می‌بینند.
- ۲) هیچ نقصان، اندوه، غصه، خوف، عجز، مرگ، جهل و رنجی در آنجا نیست.
- ۳) زنان و مردان بهشتی در زیباترین و جوان‌ترین صورت و قیافه در بهشت به سر می‌برند.
- ۴) در بهشت، هم خداوند از انسان راضی است و هم انسان از خدا رضایت دارد.

گزینهٔ صحیح ۲

بهشت سرای سلامتی (دارالسلام) است. زیرا هیچ نقصان، اندوه، غصه، خوف و ترس، عجز، مرض، ... و خلاصه، هیچ ناراحتی و رنجی در آنجا نیست و نعمت‌های دائمی آن هیچ‌گاه خستگی و سستی و ملالت نمی‌آورد. در آنجا انسان همیشه تازه و شاداب و سرحال است و همواره احساس طراوت و تازگی می‌کند.

پاسخ

پاسخ

پاسخ

روایت نبوی «عَلِيٌّ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقُّ مَعَ عَلِيٍّ، يَدُورُ مَعَهُ حَيْثُمَا دَارَ» کدام مفهوم را به ذهن مؤمن حقیقت جو متبادر می‌سازد؟

- ۱) ثقل و خفت اعمال انسان‌ها در قیامت متبوع تقریب یا تبعید از راه و روش امیرمؤمنان (ع) است.
- ۲) مصونیت امام علی (ع) از هرگونه خطا و اشتباه علت استقرار ایشان در زمره گواهان عالیة قیامت است.
- ۳) سنجش اعمال انسان‌ها در دادگاه عدل الهی با رفتار امام علی (ع) معلول عینیت اعمال ایشان با فرامین خداست.
- ۴) محاسبه اعمال، رفتار و نیات انسان‌ها در صحنه قیامت، تابع مطابقت با رفتار حق‌گرایانه امیرمؤمنان (ع) است.

گزینه صحیح ۳

با توجه به روایت پیامبر اکرم (ص) که فرمودند: «عَلِيٌّ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقُّ مَعَ عَلِيٍّ...» امام علی (ع) عین حق و حقیقت است و اعمال ایشان عین آن چیزی است که خدا به آن دستور داده است. از این‌رو، معیار و میزان سنجش اعمال سایرین قرار می‌گیرد.

انگلیسی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۴۶	Lesson ۳: The Value of Knowledge	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Grammar	مقدماتی
۴۷	Lesson ۳: The Value of Knowledge	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Grammar	پیشرفته
۴۸	Lesson ۳: The Value of Knowledge	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Grammar	پیشرفته
۴۹	Lesson ۳: The Value of Knowledge	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Vocabulary	پیشرفته
۵۰	Lesson ۳: The Value of Knowledge	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Vocabulary	مقدماتی
۵۱	Lesson ۳: The Value of Knowledge	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Vocabulary	مقدماتی
۵۲	Lesson ۴: Traveling the World	Conversation / New Words and Expressions	Vocabulary	مقدماتی
۵۳	Lesson ۴: Traveling the World	Conversation / New Words and Expressions	Vocabulary	پیشرفته
۵۴	Lesson ۴: Traveling the World	Conversation / New Words and Expressions	Vocabulary	مقدماتی
۵۵	Lesson ۴: Traveling the World	Conversation / New Words and Expressions	Vocabulary	پیشرفته
۵۶	Lesson ۴: Traveling the World	Conversation / New Words and Expressions	Vocabulary	پیشرفته
۵۷	Lesson ۴: Traveling the World	Conversation / New Words and Expressions	Reading	پیشرفته
۵۸	Lesson ۴: Traveling the World	Conversation / New Words and Expressions	Reading	پیشرفته
۵۹	Lesson ۴: Traveling the World	Conversation / New Words and Expressions	Reading	پیشرفته
۶۰	Lesson ۴: Traveling the World	Conversation / New Words and Expressions	Reading	پیشرفته

برای مشاهده فیلم روش حل، را لمس نمایید.

سرگروه دپارتمان انگلیسی: جناب آقای مهدی احمدی

46. Mike and I to redecorate our room

- 1 are wanting- ourselves 2 want- ourselves
3 are wanting- myself 4 want- myself

پاسخ

گزینه صحیح ۲

مایک و من می‌خواهیم اتاق‌مان را خودمان مجدداً تزئین کنیم.

میدانید

فعل want جزء افعال حالتی (state) است و استمراری نمی‌شود (دلیل ردّ گزینه‌های ۱ و ۳) و ضمیر شخصی متناسب با فاعل (Mike & I) ourselves می‌باشد (دلیل ردّ گزینه «۴»).

47. Which of the following is grammatically WRONG?

- 1 Mary was having some junk food.
2 I was thinking about your following action.
3 She was knowing him well.
4 Jack was collecting wood for the campfire.

پاسخ

گزینه صحیح ۳

کدام جمله به لحاظ گرامری نادرست است؟

میدانید

فعل have (خوردن) در گزینه «۱»، فعل think about (فکر کردن درباره) در گزینه «۲» و نیز فعل collect (جمع‌آوری کردن) در گزینه «۴» جزء افعال اقدامی هستند و می‌توانند به شکل استمراری بیایند، ولی فعل know (دانستن) فعل حالتی است و استمراری نمی‌شود.

48. A: What this time last night?

B: I was asleep.

- 1 will you do 2 did you do 3 were you doing 4 you did

پاسخ

گزینه صحیح ۳

الف: این موقع شب گذشته داستی چه کار می‌کردی؟

ب: من خواب بودم.

میدانید

برای بیان عملی که در زمان مشخصی در گذشته (شب گذشته این موقع) در حال انجام آن بوده‌اید، از زمان گذشته استمراری استفاده می‌کنیم.

49. The last few months have seen the bad situation of the US' political system.

1 progressive

2 simple

3 emphatic

4 noisy

پاسخ

فیلم

گزینه صحیح ۱

چند ماه گذشته شاهد وضعیت بد تصاددی سیستم سیاسی ایالات متحده بوده است.

(۲) ساده

(۱) تصاددی، جلورونده

(۴) پُر سروصدا

(۳) تأکیدی

50. A verb is a word that an action or a state of

1 says- being

2 expresses- being

3 says- meaning

4 expresses- meaning

پاسخ

گزینه صحیح ۲

یک فعل، واژه‌ای است که اقدام یا یک حالت بودن را بیان می‌کند.

بدانید

در کنکور ۹۹ از تعریف واژه‌نامه‌ای کلمات نیز سؤال طراحی شده بود؛ لذا لازم است با فرهنگ واژگان و تعاریف اصطلاحات مندرج در کتاب درسی‌تان مأنوس باشید.

51. The fire was getting around, so I my camera and asked people to leave the burning clinic.

1 put- aside

2 put- out

3 checked- in

4 took- pictures

پاسخ

گزینه صحیح ۱

آتش در حال پیشروی بود، بنابراین من دوربینم را کنار گذاشتم و از مردم خواستم تا کلینیک در حال سوختن را ترک کنند.

(۴) عکس گرفتن

(۳) پذیرش شدن

(۲) خاموش کردن

(۱) کنار گذاشتن

52. Travel in the Earth and see how He makes the first

1 intonation

2 thought

3 emotion

4 creation

پاسخ

فیلم

گزینه صحیح ۴

در زمین بگردید و بنگرید که چگونه او (خداوند) آفرینش را آغاز می کند.

(۱) آهنگ (۲) فکر، گمان (۳) احساس، هیجان (۴) آفرینش، خلقت

بدانید

از هیچ قسمت کتاب درسی تان غفلت نوزید! برای کسب نتیجه عالی در آزمون سراسری به همه قسمت های کتب درسی تان اشراف داشته باشید!

53. We are going to travel to the Caribbean. It's a popular tourist vacation

1 attraction

2 attention

3 destination

4 protection

پاسخ

گزینه صحیح ۳

ما قصد داریم به (جزایر) کارائیب سفر کنیم. آن (جا) یک مقصد محبوب توریستی (برای گذراندن تعطیلات است).

(۱) جاذبه (۲) توجه (۳) مقصد (۴) محافظت، حمایت

54. Martha was looking for a birthday present for her mother, but she didn't find anything

1 famous

2 suitable

3 domestic

4 similar

پاسخ

گزینه صحیح ۲

مارتا داشت دنبال هدیه تولد برای مادرش می گشت، ولی هیچ چیز مناسبی پیدا نکرد.

(۱) مشهور (۲) مناسب (۳) اهلی، داخلی (۴) شبیه، همانند

55. According to the climate diagram, the average temperatures of Tehran in July from 20 to 25 degrees.

- 1 entertain 2 choose 3 range 4 plan

پاسخ

گزینه صحیح ۳

طبق نمودار (شرایط) اقلیمی، متوسط دماهای تهران در ماه جولای بین ۲۰ تا ۲۵ درجه متغیر است.

(۱) پذیرایی کردن، گرمی داشتن، قبول کردن

(۲) انتخاب کردن

(۳) متغیر بودن

(۴) برنامه‌ریزی کردن

56. As you will all already know, election day is next Friday. We expect you to take an active part in it.

- 1 probably 2 appropriately
3 usually 4 continuously

پاسخ

گزینه صحیح ۱

همان‌طور که احتمالاً همگی از قبل می‌دانید، روز انتخابات جمعه بعدی خواهد بود. ما توقع داریم که

فعالانه در آن شرکت کنید.

(۱) احتمالاً (۲) به‌طور مناسب

(۳) معمولاً (۴) به‌طور مستمر

57. Reading

The Great Pyramid at Giza is one of the world's most amazing landmarks. Rising high above the Sahara Desert in the Giza region of northern Egypt, the Great Pyramid rises 450 feet into the burning desert sky and occupies an area of 13 acres. The rough climate of the Sahara has actually caused the pyramid to shrink 30 feet from its original height. The pyramid was such an amazing feat of engineering that it remained the tallest structure in the world for over 3800 years! The entire pyramid was originally faced with polished limestone to make it shine brilliantly in the Sun.

Most Egyptologists, scientists who study ancient Egypt, agree that the Great Pyramid was built around 2560 B.C., a little more than 4500 years ago. It took tens of thousands of workers twenty years to build. The pyramid contains over two million stone blocks. Although most of the blocks weigh two or three tons, some weigh up to 80 tons!

The Great Pyramid of Giza was built by the Pharaoh Khufu as a magnificent tomb. His vizier (advisor) Hemon is credited with being the pyramid's architect. Khufu's pyramid is actually part of a complex of pyramids that includes the Pyramid of Khafre, the smaller Pyramid of Menkaure, a variety of smaller pyramids and structures, and the Great Sphinx. The Great Pyramid of Giza is the last remaining of the Seven Wonders of the World.

Where is the Great Pyramid NOT located?

- 1 Northern Egypt 2 Southern Egypt 3 Sahara Desert 4 Giza

گزینه صحیح ۲

پاسخ

هرم بزرگ جیزه یکی از شگفت‌انگیزترین نقاط دیدنی جهان است. این هرم بزرگ با بلند شدن از بالای بیابان صحرا در منطقه جیزه در شمال مصر، حدود ۴۵۰ پا درون آسمان سوزان بیابان بالا رفته است و مساحت ۱۳ جریب را اشغال می‌کند. اقلیم خشن (بیابان) صحرا در واقع باعث شده است که هرم از ارتفاع اصلی خود ۳۰ پا کوچک شود. این هرم چنان شاهکار مهندسی شگفت‌انگیزی بوده که بیش از ۳۸۰۰ سال به عنوان بلندترین سازه در جهان ماند! کل این هرم در ابتدا با سنگ آهک جلا خورده پوشیده شده بود تا باعث شود (زیر) نور خورشید به صورت درخشان بدرخشد.

اکثر مصرشناسان، دانشمندانی که مصر باستان را مطالعه می‌کنند، توافق دارند که هرم بزرگ در حدود ۲۵۶۰ سال قبل از میلاد مسیح، کمی بیشتر از ۴۵۰۰ سال پیش ساخته شده است. ساخت و ساز آن با (حضور) ده‌ها هزار کارگر بیست سال طول کشید. این هرم حاوی بیش از دو میلیون بلوک سنگی است. اگر چه بیشتر بلوک‌ها دو یا سه تن وزن دارند، اما برخی از آن‌ها تا ۸۰ تن وزن دارند! هرم بزرگ جیزه توسط فرعون خوفو به عنوان مقبره‌ای باشکوه ساخته شد. مشاور او هامون به عنوان معمار هرم شناخته شده است. هرم خوفو در واقع بخشی از مجموعه اهرام است که شامل هرم خفره، هرم کوچکتر منکوره، انواع هرم‌ها و سازه‌های کوچکتر و ابوالهول بزرگ است. هرم بزرگ جیزه آخرین باقیمانده از عجایب هفتگانه جهان است.

هرم بزرگ کجا قرار نگرفته است؟ «جنوب مصر»

58. How many stone blocks make up the pyramid?

1 3800

2 2650

3 4500

4 More than two million

پاسخ

گزینه صحیح ۴

این هرم از چه تعداد بلوک سنگی تشکیل شده است؟ «بیش از دو میلیون بلوک»

59. Most of the blocks in the pyramid weigh about tons.

1 80

2 4500

3 two or three

4 five

پاسخ

گزینه صحیح ۳

اغلب بلوک‌ها در این هرم حدوداً دو یا سه تن وزن دارند.

60. Which of the following definitions best describes the meaning of 'complex' in the passage?

1 pyramid

2 climate

3 group of set

4 materials

پاسخ

گزینه صحیح ۳

کدام یک از تعاریف زیر به بهترین وجه واژه complex را در متن توصیف می‌کند؟ «مجموعه»

ریاضی و آمار

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۶۱	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۱: گردآوری داده‌ها	مفهوم جامعه آماری در مسائل متفاوت	مقدماتی
۶۲	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۱: گردآوری داده‌ها	روش‌های گردآوری اطلاعات	مقدماتی
۶۳	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۱: گردآوری داده‌ها	پارامتر و آماره	مقدماتی
۶۴	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۱: گردآوری داده‌ها	متغیر و انواع آن	مقدماتی
۶۵	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۱: گردآوری داده‌ها	روش‌های گردآوری اطلاعات	مقدماتی
۶۶	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز	معرفی میانگین	مقدماتی
۶۷	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز	معرفی میانگین	مقدماتی
۶۸	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز	حل مسائل مختلف مربوط به میانگین	مقدماتی
۶۹	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز	اولویت استفاده از میانگین یا میانه	مقدماتی
۷۰	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز	حل مسائل مختلف مربوط به میانه	مقدماتی

سرگروه دپارتمان ریاضی و آمار: سرکار خانم لاله رامین مؤید

ریاضی و آمار

۶۱ به هر یک از افراد یا چیزهایی که داده‌های مربوط به آنها در یک بررسی آماری گردآوری می‌شود می‌گویند.

- ۱) داده ۲) متغیر تصادفی ۳) واحد آماری ۴) نمونه

گزینه صحیح ۳

پاسخ

۶۲ کدام گزینه از روش‌های گردآوری داده‌ها نیست؟

- ۱) مشاهده ۲) نظرسنجی ۳) مصاحبه ۴) پرسش‌نامه

گزینه صحیح ۲

پاسخ

۶۳ کدام گزینه نا درست است؟

- ۱) پارامتر یک مشخصه عددی است که توصیف‌کننده جنبه خاصی از جامعه است.
 ۲) آماره یک مشخصه عددی است که توصیف‌کننده جنبه‌ای خاص از نمونه است.
 ۳) عدد پارامتر، همواره بزرگتر یا مساوی عدد آماره است.
 ۴) پارامتر و آماره اعداد متغیری هستند و با تغییر نمونه، تغییر می‌کنند.

گزینه صحیح ۴

پاسخ

آماره‌ها از یک نمونه به نمونه دیگر تغییر می‌کنند، این در حالی است که پارامترهای جامعه همیشه ثابت‌اند.

۶۴ حجم آبی که در یک‌بار استفاده از ماشین ظرفشویی مصرف می‌شود و وضعیت تأهل به ترتیب از راست به چپ چه نوع متغیرهایی هستند؟

- ۱) کمی فاصله‌ای - کیفی اسمی ۲) کمی فاصله‌ای - کیفی ترتیبی
 ۳) کمی نسبتی - کیفی ترتیبی ۴) کمی نسبتی - کیفی اسمی

گزینه صحیح ۴

پاسخ

۶۵ کدام گزینه درست است؟

- ۱) مصاحبه زمانی استفاده می‌شود که آمارگیر اطلاع کافی از همهٔ پاسخ‌های ممکن را ندارد.
- ۲) مرکز آمار ایران هر ۵ سال یک‌بار اطلاعات همهٔ خانوارها را جمع‌آوری می‌کند.
- ۳) دادگان اطلاعاتی است که در لحظهٔ پس از پرسش پرسش‌نامه ثبت می‌شود.
- ۴) اندازه‌گیری وزن محصولات باغ، به روش پرسش‌نامه تعیین می‌گردد.

گزینهٔ صحیح ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینهٔ «۲»: مرکز آمار ایران هر ۱۰ سال یک‌بار با استفاده از پرسش‌نامه، اطلاعات همهٔ خانوارهای ساکن در ایران را جمع‌آوری می‌کند.
- گزینهٔ «۳»: دادگان‌ها شامل مجموعه‌ای از اطلاعات ذخیره شده‌اند.
- گزینهٔ «۴»: اندازه‌گیری وزن محصولات یک باغ، به روش مشاهده تعیین می‌گردد.

۶۶ اگر میانگین m دادهٔ آماری a و میانگین n دادهٔ آماری b باشد، میانگین همهٔ داده‌ها با هم

چقدر است؟

- ۱) $\frac{ma+nb}{a+b}$
- ۲) $\frac{a+b}{m+n}$
- ۳) $\frac{ma+nb}{m+n}$
- ۴) $\frac{m+n}{ma+nb}$

گزینهٔ صحیح ۳

ma : مجموع m داده

nb : مجموع n داده

میانگین کل داده‌ها $= \frac{ma+nb}{m+n}$

۶۷ میانگین ۱۰ داده آماری عدد ۳۵ می‌باشد. اگر دو داده ۳۰ و ۴۰ را حذف کنیم، آنگاه میانگین داده‌های باقیمانده چقدر است؟

۳۸ (۴)

۴۰ (۳)

۳۰ (۲)

۳۵ (۱)

گزینه صحیح ۱

میدانید

پاسخ

$$\bar{X} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد}} = \text{میانگین}$$

$$۳۵ = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{۱۰} \Rightarrow \text{مجموع داده‌ها} = ۳۵۰$$

$$۳۵۰ - (۳۰ + ۴۰) = ۲۸۰$$

$$\bar{X} = \frac{۲۸۰}{۸} = ۳۵$$

۶۸ اگر میانگین داده‌های $-2X_1 + 3, -2X_2 + 3, \dots, -2X_n + 3$ برابر ۱۰ باشد، میانگین داده‌های $4X_1, 4X_2, \dots, 4X_n$ چقدر است؟

$-\frac{7}{2}$ (۴)

۱۴ (۳)

-۱۴ (۲)

$\frac{7}{2}$ (۱)

گزینه صحیح ۲

میدانید

پاسخ

با جمع شدن یا ضرب شدن داده‌ها در عدد k ، میانگین نیز با عدد k جمع و یا در عدد k ضرب می‌شود.

$$-2\bar{X} + 3 = 10 \Rightarrow -2\bar{X} = 7$$

$$\Rightarrow \bar{X} = -\frac{7}{2}$$

$$4X_1, 4X_2, \dots$$

$$\bar{X} = \left(-\frac{7}{2}\right)(4) = -14$$

۶۹ کدام گزینه درست نیست؟

- ۱) داشتن داده‌ دورافتاده، سبب نامناسب شدن میانگین می‌شود.
- ۲) پنجاه درصد داده‌ها قبل و پنجاه درصد داده‌ها، بعد از میانه قرار دارند.
- ۳) آنچه اکثر مردم «حد وسط» می‌نامند، میانه است.
- ۴) به‌طور کلی در برنامه‌ریزی‌ها، میانگین شاخص بهتری است.

پاسخ

گزینه صحیح ۳

با توجه به کتاب درسی، آنچه اکثر مردم «حد وسط» می‌دانند میانه نیست، بلکه میانگین است.

۷۰ اگر داده‌های ۳، ۸، ۱۲، ۱۵، ۱۸، ۲۱، ۳۰ را در نظر بگیریم، به ترتیب با اضافه و حذف کردن

کدام دو عدد در گزینه‌های زیر، میانه تغییر نمی‌کند؟

- ۱) ۱۵، ۱۸ ۲) ۱۲، ۱۵ ۳) ۱۵، ۱۵ ۴) ۱۸، ۱۸

پاسخ

گزینه صحیح ۳

۳، ۸، ۱۲، ۱۵، ۱۸، ۲۱، ۳۰

۱۵ = میانه

با اضافه کردن ۱۵، داریم:

۳، ۸، ۱۲، ۱۵، ۱۵، ۱۸، ۲۱، ۳۰
میانه = ۱۵

با حذف کردن ۱۵، داریم:

۳، ۸، ۱۲، ۱۸، ۲۱، ۳۰
میانه = ۱۵

در هر سه حالت میانه تغییر نمی‌کند.

علوم و فنون ادبی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۷۱	فصل ۳	درس ۹: موازنه و ترصیع	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۷۲	فصل ۳	درس ۹: موازنه و ترصیع	آرایه‌های ادبی	پیشرفته
۷۳	فصل ۳	درس ۹: موازنه و ترصیع	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۷۴	فصل ۳	درس ۹: موازنه و ترصیع	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۷۵	فصل ۴	درس ۱۰ زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۷۶	فصل ۴	درس ۱۰ زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۷۷	فصل ۴	درس ۱۰ زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن	قربت معنایی	پیشرفته
۷۸	فصل ۴	درس ۱۰ زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۷۹	فصل ۴	درس ۱۰ زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	پیشرفته
۸۰	فصل ۴	درس ۱۰ زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی

سرگروه دپارتمان علوم و فنون ادبی: سرکار خانم نگار داودی

علوم و فنون ادبی

۷۱

سجع‌های پدیدآورندهٔ موازنهٔ بیت زیر کدام کلمات‌اند؟

«ز گرز تو خورشید گریان شود / ز تیغ تو بهرام بریان شود»

① گرز، تیغ / شود، شود

② گریان، بریان / تو، تو

③ گرز، تیغ / خورشید، بهرام / گریان، بریان

④ گریان، بریان / خورشید، تیغ

گزینهٔ صحیح ۳

واژه‌های گزینهٔ «۳» همگی بر یک وزن هستند.

شود	گریان	خورشید	تو	گرز	ز
	↓	↓		↓	↓
شود	بریان	بهرام	تو	تیغ	ز

گرز، تیغ: سجع متوازن

خورشید، بهرام: سجع متوازن

گریان، بریان: سجع متوازی

میدانید

موازنه: تقابل سجع‌های متوازن یا متوازی در دو یا چند جمله است که به هماهنگی آن‌ها بینجامد.

در کدام بیت موازنه وجود ندارد؟

- ۱) دل به امید روی او همدم جان نمی‌شود
جان به هوای کوی او خدمت تن نمی‌کند
- ۲) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم ننگی
نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی
- ۳) خروشید و برجست لرزان ز جای
بدرّید و بسپرد محضر به پای
- ۴) همان کاوه آن بر سر نیزه کرد
همان گه ز بازار برخاست گرد

گزینه صحیح ۴

واژه‌های تمام ابیات به جز بیت گزینه «۴» دو به دو دارای سجع متوازن و متوازی هستند، بنابراین موازنه دارند.

گزینه «۱»:

دل	به	امید	روی	او	همدم	جان	نمی‌شود
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
جان	به	هوای	کوی	او	خدمت	تن	نمی‌کند

گزینه «۲»:

نتوان	وصف	تو	گفتن	که	تو	در	فهم	نگنجی
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
نتوان	شبه	تو	گفتن	که	تو	در	وهم	نیایی

گزینه «۳»:

خروشید	و	برجست	لرزان	ز	جای
↓	↓	↓	↓	↓	↓
بدرّید	و	بسپرد	محضر	به	پای

در کدام بیت آرایه ترصیع وجود دارد؟

- ۱) چرا مطرب نمی‌خواند سرودی؟
 ۲) هم حرکاتش متناسب به هم
 ۳) گر بنوازی به لطف و بگدازی به قهر
 ۴) درخت دوستی بنشان که کام دل به بار آرد
- چرا ساقی نمی‌گوید درودی؟
 هم خطواتش متقارب به هم
 حکم تو بر روان زجر تو بر من رواست
 نهال دشمنی برکن که رنج بی‌شمار آرد

گزینه صحیح ۲

در بیت گزینه «۲» تمام سجع‌ها متوازی هستند، بنابراین آرایه ترصیع داریم:

حرکاتش - خطواتش / متناسب - متقارب ← سجع متوازی

بررسی سایر ابیات:

گزینه «۱»: «مطرب، ساقی: سجع متوازن ← موازنه دارد.

گزینه «۳»: موازنه یا ترصیع ندارد.

گزینه «۴»: موازنه یا توصیع ندارد. (کام دل به بار آرد و رنج بی‌شمار آرد، دوه‌دو سجع ندارد).

تقابل سجع‌های متوازی در یک بیت یعنی علاوه بر هم‌وزنی واژه‌ها، واج‌های پایانی آن‌ها نیز

یکسان باشد است.

- ۱) سجع متوازی ۲) شعر مسجع ۳) ترصیع ۴) موازنه

گزینه صحیح ۳

ترصیع، موازنه‌ای است که همه سجع‌های آن متوازی باشد.

انواع سجع:

۱- متوازن: هم‌وزنی دو واژه

۲- مطرف: یکسان بودن واج‌های پایانی

۳- متوازی: هم‌وزنی دو واژه و یکسان بودن واج‌های پایانی

گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار و لشکرکشی غزنویان و توسعه مراکز تعلیم از جمله دلایل مهم زبان و ادبیات فارسی در سده‌های است.

- ۱) محدودیت - چهارم و پنجم
 ۲) پیشرفت و گسترش - سوم تا پنجم
 ۳) تنوع - سوم تا پنجم
 ۴) پیشرفت - چهارم و پنجم

گزینه صحیح ۲

پاسخ

میدانید

عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی در سده‌های سوم تا پنجم:
 - گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار؛
 - لشکرکشی‌ها و فتوحات غزنویان؛
 - توسعه مدارس و مراکز تعلیم.

کدام گزینه درباره شعر فارسی در سده‌های پنجم و ششم درست است؟

- ۱) محدود شدن سبک گویندگی و موضوع
 ۲) انتساب تمامی شاعران به دربار و مدیحه‌گویی شاهان
 ۳) تأثیر نپذیرفتن شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن
 ۴) روی آوردن شاعران به مضامینی چون بدبینی به دنیا و بریدن از آن و شکایت از روزگار

گزینه صحیح ۴

پاسخ

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در دوره مذکور، شعر از نظر سبک گویندگی و موضوع تنوع یافت.
 گزینه «۲»: در شعر این دوره، برخی از شاعران از مدح شاهان و انتساب به دربارها پرهیز می‌کردند.
 گزینه «۳»: از ویژگی‌های شعر فارسی در این دوره، تأثیرپذیری برخی از شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن است.

میدانید

حکمت و دانش و اندیشه‌های دینی در شعر سده‌های پنجم و ششم، تأثیری عمیق بخشید و جزئی از مضامین شعری شد. بدبینی شاعران نسبت به دنیا و بریدن از آن، شکایت از روزگار، بیان ناخرسندی فرزندانگان از اوضاع زمانه خویش و طرح نابسامانی‌های اجتماعی از مضامین برجسته شعر این دوره است.

متن «درِ بلاها باز است و انواع آفت به من محیط و راه مخوف، و با این همه، دل از خود نشاید

.۷۷

برد.» به کدام مضمون اشاره‌ای ندارد؟

۱) امید به پیروزی و موفقیت در هر شرایط

۲) وجود انواع سختی‌ها و مشکلات در محیط زندگی

۳) ناپایداری روزگار سخت و گشایش کارها

۴) ناپایداری جهان و دل نبستن به روزگار

گزینه صحیح ۴

در متن به «ناپایداری جهان و دل نبستن به روزگار» اشاره‌ای نشده است.

کدام گزینه درباره نثر فارسی در سده‌های پنجم و ششم درست است؟

.۷۸

۱) رواج و گسترش تألیف کتاب در موضوع‌های گوناگون علمی و کمال نثر ساده و رواج نثر مصنوع

۲) توجه به موضوعات حماسی، ملی و تاریخی

۳) عدم بهره‌گیری از دبیران و نویسندگان تربیت‌یافته در خراسان و عراق

۴) کاهش ترکیبات نو، استفاده از لغات مهجور فارسی، سادگی و روان بودن متن

گزینه صحیح ۱

میدانید

تألیف کتب، تنوع موضوعات علمی و بلوغ نثر ساده و رواج نثر فنی و مصنوع از جمله ویژگی‌های

شاخص نثر فارسی در سده‌های پنجم و ششم است.

در گزینه‌های «۲» و «۴» به ویژگی‌های نثر سبک خراسانی و سده‌های پیشین اشاره شده است و در

گزینه «۳» عدم بهره‌گیری از دبیران نادرست است چرا که در این دوره از دبیران و نویسندگان

ترتیب‌یافته در خراسان و عراق بهره می‌گرفتند و همین امر سبب افزایش فارسی‌نویسی شد.

۷۹. عبارت کدام گزینه ویژگی‌های نثر فنی را دارد؟

- ۱) به نام آن خدای که نام او راحت روح است و پیغام او مفتاح فتوح.
- ۲) ای قادری که خدایی را سزایی، جان ما را صفای خود ده و دل ما را هوای خود ده.
- ۳) امّا آن سه که طالب آنند، فراخی معیشت است و رفعت منزلت، و رسیدن به ثواب آخرت؛ بدین اغراض با چهار خصلت توان رسید: الفغدن مال از وجه پسندیده و ...
- ۴) بندگان من، مرا پرستید و مرا خوانید و مرا دانید که آفریدگار منم، مرا پرستید که جز من معبود نیست، مرا خوانید که جز من مجیب نیست.

گزینه صحیح ۳

در نثر فنی جملات دشوار و وفور کلمات عربی و مترادفات به چشم می‌خورد که این دو ویژگی کاملاً در نثر نمونه مشهود است؛ امّا سه گزینه دیگر فقط نثر موزون هستند.

- ویژگی‌های نثر موزون: به کارگیری سجع، بهره‌گیری از جمله‌های کوتاه
- ویژگی‌های نثر فنی: آوردن آرایه‌های ادبی فراوان، امثال و اشعار گوناگون از عربی و پارسی و اصطلاحات علمی، جملات دشوار و وفور کلمات عربی و مترادفات

۸۰. کدام گزینه از مقدمات ظهور و بروز سبک عراقی نیست؟

- ۱) شکل‌گیری مراکز ادبی مهم در نیمه دوم قرن ششم در منطقه عراق عجم
- ۲) محدود شدن حوزه شعر به دربار شاهان و حمایت از آنها
- ۳) تنوع موضوعات شعری و به کارگیری آنها در شاخه‌ها و رشته‌هایی چون مدح، هجو، طنز، وعظ ...
- ۴) تأثیر و تأثر از شاعران و ادبیات عرب و مضامین شعری آنها در شعر برخی از شاعران

گزینه صحیح ۲

در این دوره شعر فقط محدود به پادشاهان نبود و با خروج از دربارها و ورود به خانقاه‌ها و گسترش دامنه موضوعات آن، بر سادگی بیان و قدرت عواطف و ... افزوده شد.

تاریخ اسلام

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	حیطه شناختی
۸۱	بخش ۴: خلفای نخستین	درس ۹: امام علی (ع) از تولد تا پذیرش خلافت	پیشرفته
۸۲	بخش ۴: خلفای نخستین	درس ۹: امام علی (ع) از تولد تا پذیرش خلافت	پیشرفته
۸۳	بخش ۴: خلفای نخستین	درس ۹: امام علی (ع) از تولد تا پذیرش خلافت	پیشرفته
۸۴	بخش ۴: خلفای نخستین	درس ۹: امام علی (ع) از تولد تا پذیرش خلافت	پیشرفته
۸۵	بخش ۴: خلفای نخستین	درس ۹: امام علی (ع) از تولد تا پذیرش خلافت	پیشرفته
۸۶	بخش ۴: خلفای نخستین	درس ۱۰: خلافت امام علی (ع); حکومت معرفت و عدالت	پیشرفته
۸۷	بخش ۴: خلفای نخستین	درس ۱۰: خلافت امام علی (ع); حکومت معرفت و عدالت	مقدماتی
۸۸	بخش ۴: خلفای نخستین	درس ۱۰: خلافت امام علی (ع); حکومت معرفت و عدالت	مقدماتی
۸۹	بخش ۴: خلفای نخستین	درس ۱۰: خلافت امام علی (ع); حکومت معرفت و عدالت	مقدماتی
۹۰	بخش ۴: خلفای نخستین	درس ۱۰: خلافت امام علی (ع); حکومت معرفت و عدالت	مقدماتی

سرگروه دپارتمان تاریخ اسلام: سرکار خانم سکینه سادات سعیدیان

یکی از مهم‌ترین صحنه‌های ایثار و همراهی علی (ع) نسبت به رسول خدا (ص) در چه زمانی بود و در جریان یوم‌الانذار چه اتفاقی افتاد؟

- ۱) در شب هجرت پیامبر (ص)، به جای آن حضرت خوابید- روز فتح قلعهٔ قموص توسط حضرت علی (ع) بود.
- ۲) در سفر پیامبر (ص) به شهر طائف، سپر بالای آن حضرت شد- پیامبر (ص) در میهمانی از خویشان خود یاری خواست.
- ۳) در شب هجرت پیامبر (ص)، به جای آن حضرت خوابید- پیامبر (ص) در میهمانی از خویشان خود یاری خواست.
- ۴) در سفر پیامبر (ص) به شهر طائف، سپر بالای آن حضرت شد- روز فتح قلعهٔ قموص توسط حضرت علی (ع) بود.

گزینهٔ صحیح ۳

یکی از مهم‌ترین صحنه‌های ایثار و همراهی علی (ع) نسبت به رسول خدا (ص) در شب هجرت پیامبر (ص) به مدینه بود که به توصیهٔ رسول خدا، حضرت علی (ع) به جای آن حضرت در بستر خوابید.

در جریان یوم‌الانذار، پیامبر (ص) خویشان خود را در یک میهمانی به یاری خویش فراخواند.

مأموریت علی (ع) در سال نهم هجری به عنوان پیک مخصوص رسول خدا (ص) چه بود و چرا حدیث منزلت در شأن علی (ع) صادر شد؟

- ۱) قرائت آیات برائت بر مشرکان در موسم حج - بستن عقد برادری (مؤاخات) در دو نوبت توسط رسول خدا (ص)
- ۲) کندن در قلعه یهودیان و کشتن پهلوان نامدار آنان به نام مرحب - حفظ مدینه از خطر منافقان در هنگام غزوه تبوک
- ۳) کندن در قلعه یهودیان و کشتن پهلوان نامدار آنان به نام مرحب - بستن عقد برادری (مؤاخات) در دو نوبت توسط رسول خدا (ص)
- ۴) قرائت آیات برائت بر مشرکان در موسم حج - حفظ مدینه از خطر منافقان در هنگام غزوه تبوک

گزینه صحیح ۴

پاسخ

در سال نهم هجری، این علی (ع) بود که به عنوان پیک مخصوص رسول خدا (ص)، آیات برائت را در موسم حج بر مشرکان قرائت کرد.
حضرت علی (ع) به عنوان جانشین رسول خدا (ص) در مدینه به هنگام غزوه تبوک، مدینه را از خطر منافقان حفظ کرد و حدیث منزلت در شأن او صادر شد.

جبرئیل در چه زمانی ندای «لَاقَتِي إِلَّا عَلِيٌّ لَأَسِيفَ إِلَّا ذُو الْقَعَارِ» را سر داد و علی (ع) در کدام جنگ عمروبن عبدود را شکست داد؟

- ۱) در پی شجاعت امیرمؤمنان در نبرد احد - جنگ خندق
- ۲) در زمان کندن در خیبر و فتح قلعه یهود - جنگ بدر
- ۳) در پی شجاعت امیرمؤمنان در نبرد احد - جنگ بدر
- ۴) در زمان کندن در خیبر و فتح قلعه یهود - جنگ خندق

گزینه صحیح ۱

پاسخ

در نبرد سرنوشت ساز بدر، حدود نیمی از مشرکان که در شمار کشته شدگان بودند، به دست امیرمؤمنان (ع) هلاک گشتند. در نبرد احد نیز شجاعت و پایداری علی (ع) سبب شد جبرئیل میان زمین و آسمان ندا دهد که «لَاقَتِي إِلَّا عَلِيٌّ لَأَسِيفَ إِلَّا ذُو الْقَعَارِ»
ضربت شجاعانه علی (ع) بر عمروبن عبدود در جنگ خندق انجام شد.

کدام تدبیر عاقلانه امیرمؤمنان بقای اسلام را تأمین کرد و واقعه غدیر خم در کدام سال هجری رخ داد؟

- ۱) نپذیرفتن همکاری با ابوسفیان برای باز ستاندن خلافت - دهم هجری
- ۲) بیعت با خلیفه اول به دنبال خطر بزرگ ارتداد - نهم هجری
- ۳) نپذیرفتن همکاری با ابوسفیان برای باز ستاندن خلافت - نهم هجری
- ۴) بیعت با خلیفه اول به دنبال خطر بزرگ ارتداد - دهم هجری

گزینه صحیح ۴

پاسخ

یکی از مهم ترین اسباب زمینه ساز بیعت امام علی (ع) با خلیفه اول آن بود که خطر بزرگ ارتداد برخی قبایل، اساس و پایه های اسلام را تهدید می کرد.
- در سال دهم، به هنگام بازگشت رسول خدا (ص) از حجة الوداع، خلافت و جانشینی راستین نبوی (ص) در غدیر خم به امیرمؤمنان سپرده شد.

دلیل عمده مخالفت امام علی (ع) با قتل عثمان چه بود و عثمان در برابر اعتراض امام علی (ع) برای تبعید چه کسی گفت: «تو خود بیشتر سزاوار تبعید هستی»؟

- ۱) کمک خواستن عثمان از امام علی (ع) - ابوذر غفاری
- ۲) جلوگیری از بروز هرج و مرج در جامعه - عمار یاسر
- ۳) کمک خواستن عثمان از امام علی (ع) - عمار یاسر
- ۴) جلوگیری از بروز هرج و مرج در جامعه - ابوذر غفاری

گزینه صحیح ۲

پاسخ

امام با قتل عثمان مخالف بود و تلاش زیادی کرد برای آن که کار بدین جا ختم نشود. یک دلیل عمده این مخالفت آن بود که اگر چنین چیزی رسم می شد زمینه بروز هرج و مرج در جامعه فراهم می گشت و تضمینی برای اصلاح امور وجود نداشت.
- زمانی که عثمان قصد داشت عمار یاسر صحابه برجسته و مخلص رسول خدا (ص) را تبعید کند و علی (ع) اعتراض کرد، عثمان گفت: «تو خود بیش تر سزاوار تبعید هستی»

کدام گزینه از مشکلات اجتماعی بر سر راه حکومت امام علی (ع) به شمار می‌رود و والی بصره در هنگام جنگ جمل چه کسی بود؟

- ۱) نگاه نژادی و طبقاتی به عرب و عجم - اشعث بن قیس
- ۲) بی‌عدالتی در تقسیم بیت‌المال و تبعیض در بهره‌مندی از امکانات - اشعث بن قیس
- ۳) نگاه نژادی و طبقاتی به عرب و عجم - عثمان بن حنیف
- ۴) بی‌عدالتی در تقسیم بیت‌المال و تبعیض در بهره‌مندی از امکانات - عثمان بن حنیف

گزینه صحیح ۳

یکی از مهم‌ترین مشکلات پدید آمده در دوره خلفای پیش از امام علی (ع)، نگاه نژادی و طبقاتی به عرب و عجم بود.

نکته

بی‌عدالتی در تقسیم بیت‌المال از مشکلات اقتصادی آن دوره بود. والی بصره در هنگام جنگ جمل «عثمان بن حنیف» بود.

پس از رحلت رسول خدا (ص) در زمینه آموزه‌های دینی دو مشکل اساسی پدید آمد: نخست و دیگری

- ۱) جلوگیری دومین خلیفه از نقل و تدوین احادیث نبوی (ص) - دخل و تصرف‌های ذوقی و سلیقه‌ای در احکام دینی
- ۲) بیزاری خلیفه دوم از موالی (بردگان آزاد شده غیرعرب) - دخل و تصرف‌های ذوقی و سلیقه‌ای در احکام دینی
- ۳) جلوگیری دومین خلیفه از نقل و تدوین احادیث نبوی (ص) - پیدایش روحیات دنیاگرایانه مردم به دنبال سیاست‌های دو خلیفه دوم و سوم
- ۴) بیزاری خلیفه دوم از موالی (بردگان آزاد شده غیرعرب) - پیدایش روحیات دنیاگرایانه مردم به دنبال سیاست‌های دو خلیفه دوم و سوم

گزینه صحیح ۱

پس از رحلت رسول خدا (ص) در زمینه آموزه‌های دینی دو مشکل اساسی پدید آمد: نخست جلوگیری دومین خلیفه از نقل و تدوین احادیث نبوی و دیگر، دخل و تصرف‌های ذوقی و سلیقه‌ای در احکام دینی.

نکته

بیزاری خلیفه دوم از موالی از مشکلات اجتماعی دشواری‌های حکومت امام علی (ع) بود و پیدایش روحیات دنیاگرایانه مردم از مشکلات اخلاقی بود.

چند مورد دربارهٔ دشواری‌های حکومت امام علی (ع) درست است؟

الف - خلیفهٔ سوم با تعریفی طبقاتی، میان اصحاب پیامبر (ص) و نیز آحاد جامعه تفاوت نهاد.
ب - امام علی (ع) بلافاصله پس از آغاز خلافت دیدگاه برتری عرب بر عجم را زیر پا نهاد و سهم عرب و غیرعرب از بیت‌المال را مساوی قرار داد و موجب اعتراض برخی از اشراف عرب شد.

پ - یکی از تأسف بارترین حوادث در آغاز خلافت امام علی (ع) جنگ جمل است که علاوه بر آثار و پیامدهای کوتاه مدت، سرچشمهٔ رخدادهای تلخ بعدی نیز بود.

ت - امیرمؤمنان پس از پیروزی بر سپاه جمل، برای تحت نظر گرفتن معاویه و مقابله با تحرکات او وارد مدینه شد.

ث - طلحه و زبیر امید داشتند امام حکومت بصره و کوفه را به آنان واگذارد اما حضرت با زیرکی در پاسخ فرمود که به وجود آنان در مدینه بیش‌تر نیاز دارد.

۱ (۴)

۳ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

گزینهٔ صحیح ۳

الف) خلیفهٔ دوم با تعریفی طبقاتی، میان اصحاب پیامبر (ص) و نیز آحاد جامعه تفاوت نهاد.
ت) امیرمؤمنان پس از پیروزی بر سپاه جمل وارد کوفه شد.
سه مورد ب، پ و ث درست است.

پاسخ

در صفین با رشادت و تلاش چه کسانی آبراه فرات که در محاصرهٔ سپاه معاویه بود، آزاد شد و حيلةٔ بر نیزه کردن قرآن‌ها از سوی چه کسی انجام شد؟

۱) امام حسن (ع) و مالک اشتر - اشعث بن قیس

۲) امام حسین (ع) و امام حسن (ع) - عمروعاص

۳) مالک اشتر و ابوموسی اشعری - اشعث بن قیس

۴) امام حسین (ع) و مالک اشتر - عمروعاص

گزینهٔ صحیح ۴

با رشادت و تلاش امام حسین (ع) و مالک اشتر و نیروهای تحت امر، آبراه فرات آزاد شد.
حيلةٔ بر نیزه کردن قرآن‌ها توسط عمروعاص در جنگ صفین انجام شد.

پاسخ

ماجرای حکمیت در کدام جنگ بر امام علی (ع) تحمیل شد و کدام نماینده اصرار بر خلع معاویه و علی (ع) و شورایی کردن خلیفه داشت و شکست حکمیت باعث پدید آمدن کدام جنگ شد؟

- ۱) جنگ صفین - اشعث بن قیس - نهروان
- ۲) جنگ جمل - اشعث بن قیس - صفین
- ۳) جنگ صفین - ابوموسی اشعری - نهروان
- ۴) جنگ جمل - ابوموسی اشعری - صفین

گزینه صحیح ۳

ماجرای حکمیت در جنگ صفین بر امام علی (ع) تحمیل شد. ابوموسی اشعری اصرار بر خلع معاویه و علی (ع) و شورایی کردن خلیفه داشت. شکست حکمیت باعث پدید آمدن جنگ نهروان شد.

پاسخ

جغرافیا

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۹۱	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۷: ویژگی‌های جمعیت ایران	پراکندگی جمعیت در ایران	پیشرفته
۹۲	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۷: ویژگی‌های جمعیت ایران	رشد جمعیت	پیشرفته
۹۳	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۷: ویژگی‌های جمعیت ایران	رشد جمعیت	پیشرفته
۹۴	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۷: ویژگی‌های جمعیت ایران	رشد جمعیت	پیشرفته
۹۵	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۷: ویژگی‌های جمعیت ایران	سیاست‌های جمعیتی	پیشرفته
۹۶	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۷: ویژگی‌های جمعیت ایران	مهاجرت	مقدماتی
۹۷	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۷: ویژگی‌های جمعیت ایران	مهاجرت	مقدماتی
۹۸	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۷: ویژگی‌های جمعیت ایران	مهاجرت	پیشرفته
۹۹	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۸: تقسیمات کشوری ایران	تاریخچه تقسیمات کشوری در ایران	پیشرفته
۱۰۰	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۸: تقسیمات کشوری ایران	تقسیمات کشوری در ایران	مقدماتی

سرگروه دیپارتمان جغرافیا: سرکار خانم آذر نوری بروجردی

جغرافیا

۹۱. کدام یک از گزینه‌ها صحیح است؟

- ۱) جغرافیای انسانی به پراکندگی جوامع انسانی، ویژگی‌ها، فعالیت‌ها و رابطه آن‌ها با محیط طبیعی می‌پردازد.
- ۲) جغرافی‌دانان جغرافیای انسانی در مطالعه پراکندگی جمعیت، تمرکز خود را بر روی عوامل انسانی قرار می‌دهند.
- ۳) در دهه‌های اخیر نقش طبیعت به‌عنوان عامل تأثیرگذار در مطالعات جغرافیایی انسانی افزایش چشمگیری داشته است.
- ۴) در جغرافیای انسانی به پراکندگی جوامع انسانی پرداخته می‌شود و بررسی فعالیت‌ها و رابطه آن به علوم دیگر واگذار می‌گردد.

گزینه صحیح ۱

در جغرافیای انسانی به پراکندگی جوامع، ویژگی‌ها، فعالیت‌ها و رابطه آن‌ها با محیط طبیعی پرداخته می‌شود. علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: هم عوامل انسانی و هم عوامل طبیعی را مورد توجه قرار می‌دهند.

گزینه «۳»: نقش انسان به‌عنوان عامل تأثیرگذار

گزینه «۴»: جغرافیای انسانی به بررسی فعالیت‌ها و رابطه آن نیز می‌پردازد.

بیش‌ترین جمعیت ایران در کدام قسمت از کشور پراکنده‌اند و یکی از مباحث مهم جمعیت در کدام گزینه ذکر شده است؟

- ۱) شمال شرقی - رشد مطلق جمعیت
- ۲) جنوب شرقی - مدت زمان دو برابر شدن جمعیت
- ۳) شمال غربی - بررسی میزان افزایش و کاهش جمعیت
- ۴) جنوب غربی - رشد طبیعی جمعیت

گزینه صحیح ۳

با توجه به نقشه پراکندگی جمعیت در ایران بیش‌تر پراکندگی جمعیت در شمال، شمال غرب و غرب کشور است. یکی از مباحث مهم جمعیت، بررسی میزان افزایش و کاهش جمعیت هر کشور است که متخصصان برای دستیابی به این میزان، از اندازه‌گیری رشد طبیعی جمعیت استفاده می‌کنند.

۹۳

اگر رشد طبیعی جمعیت کشوری ۳۰ درصد، کل جمعیت آن کشور ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ نفر و میزان مرگ و میر آن‌ها ۵۰۰,۰۰۰ نفر باشد، میزان مولید این کشور چقدر است؟

- ۱) ۶۵,۰۰۰,۰۰۰ نفر
 ۲) ۶,۵۰۰,۰۰۰ نفر
 ۳) ۳,۵۰۰,۰۰۰ نفر
 ۴) ۳۵,۰۰۰,۰۰۰ نفر

گزینه صحیح ۲

پاسخ

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = \frac{\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان مولید}}{\text{کل جمعیت}} \times 100$$

$$\frac{30}{100} = \frac{X - 500,000}{20,000,000}$$

$$600,000,000 = 100X - 50,000,000$$

$$X = 6,500,000$$

۹۴

رشد طبیعی جمعیت در ایران در سال ۱۳۹۵ چند درصد بوده است و با توجه به این رشد به نظر می‌رسد ایران تقریباً در چه سالی دارای جمعیتی دو برابر سال ۱۳۹۵ می‌شود؟

- ۱) ۱/۶ - سال ۱۴۲۵ هـ ش
 ۲) ۱/۵ - سال ۱۴۳۰ هـ ش
 ۳) ۲/۰ - سال ۱۴۴۰ هـ ش
 ۴) ۱/۲۴ - سال ۱۴۵۱ هـ ش

گزینه صحیح ۴

پاسخ

$$\text{رشد طبیعی جمعیت} = \frac{\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان مولید}}{\text{کل جمعیت}} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{1,362,000 - 370,000}{79,926,270} \times 100 = 1/24$$

$$\frac{70}{\text{مدت زمان دو برابر شدن جمعیت}} = \text{نرخ رشد جمعیت}$$

$$\frac{70}{1/24} \approx 56 \text{ سال} \rightarrow$$

۵۶ سال بعد از سال ۱۳۹۵، سال ۱۴۵۱ هـ ش می‌شود.

کدام گزینه صحیح است؟

- الف) جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی در طی سال‌ها تفاوت بسیاری دارد.
 ب) در هر کشوری هرم سنی به برنامه‌ریزان کمک می‌کند که با ساختمان جنسیتی جمعیت آن کشور آشنا شوند.
 پ) هرم سنی کشوری که به سمت بزرگسالی حرکت کند مانع اساسی بر سر راه توسعه اقتصادی آن کشور می‌شود.
 ت) در دهه‌های اخیر عواملی مانند گسترش بهداشت، لوله‌کشی، بهبود آب آشامیدنی و صادرات نفت باعث کنترل جمعیت و کاهش آن شده است.

۱) هر چهار مورد درست است.

۲) مورد الف، ب و پ نادرست و مورد ت درست است.

۳) هر چهار مورد نادرست است.

۴) مورد الف نادرست و موارد ب، پ و ت درست است.

گزینه صحیح ۳

پاسخ

- الف) جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسیتی جز در زمان‌های خاص تفاوت چندانی ندارد.
 ب) هرم سنی، ساختمان سنی یک کشور را ترسیم می‌کند.
 پ) هرم سنی در صورت تمایل به شرایط کهنسالی و پیری مانعی برای توسعه اقتصادی کشور محسوب می‌شود.
 ت) در دهه‌های اخیر عوامل ذکر شده در مورد ت باعث افزایش سریع جمعیت شده است.

کدام نوع از مهاجرت‌هایی که از ابتدای قرن بیستم رخ داده است، به ترتیب «در اقتصاد کشور خود را نشان می‌دهد» و «براساس تصمیمات سیاسی انجام می‌گیرد»؟

۱) مهاجرت خارجی (به صورت اختیاری) - مهاجرت گروهی

۲) مهاجرت خارجی (به صورت اجباری) - مهاجرت خارجی

۳) مهاجرت روستاییان به شهر - مهاجرت گروهی

۴) مهاجرت گروهی - مهاجرت خارجی

گزینه صحیح ۳

پاسخ

- مهاجرت روستاییان به شهر در اقتصاد کشور با از دست دادن نیروی کار روستا و افزایش جمعیت فعال اقتصادی شهر، خود را نشان می‌دهد و مهاجرت‌های گروهی براساس تصمیمات سیاسی انجام می‌گیرد.

مطالعه مهاجرت در بحث تغییرات جمعیت مهم است؛ زیرا

- ۱) باعث جذب نیروی انسانی از روستاهای کشور به سوی شهرها می‌شود.
- ۲) باعث ایجاد تغییرات زیادی از جمله تغییرات اقتصادی، سیاسی و ... می‌شود.
- ۳) با مهاجرت، شرایط جمعیتی کشور تغییر می‌کند و شهرنشینی و روستانشینی کم‌تر می‌شود.
- ۴) در مهاجرت، اعضای خانوار با هم مهاجرت می‌کنند و این دلیل مهمی در تغییرات جمعیتی است.

گزینه صحیح ۴

پاسخ

اعضای خانوارها اغلب با هم مهاجرت می‌کنند و حتی در مواردی چندین خانواده یا کلیه ساکنان یک محل یا منطقه به خاطر عامل یا عوامل مشترک جابه‌جا می‌شوند. به همین خاطر، مطالعه مهاجرت در بحث تغییرات جمعیت مهم است.

علت مهاجرت قبایل کرد در زمان شاه عباس به شمال شرقی کشور چه بوده است و به ترتیب دو استانی که در طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ بیش‌ترین استان‌های مهاجرپذیر کشور بوده‌اند، کدامند؟

- ۱) حفاظت از مرزهای شمالی - تهران، خراسان رضوی
- ۲) تبعید قبایل کرد به شمال کشور - تهران، اصفهان
- ۳) خشکسالی روستاهای مناطق کردنشین - گیلان، تهران
- ۴) شرایط مساعد آب و هوایی و کشاورزی مناطق شمال باعث جذب مردم به این مناطق شد - مازندران، تهران

گزینه صحیح ۱

پاسخ

در زمان شاه عباس برای حفظ مرزهای شمال ایران تعدادی از قبایل کُرد به این نواحی فرستاده شدند و طی سال‌های ۹۰ تا ۹۵ به ترتیب استان‌های تهران و سپس خراسان رضوی مهاجرپذیرترین استان‌های کشور بوده‌اند.

پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه بیان شده است؟

- الف) در زمان کدام سلسله ایران باستان کشور به ۷۲ بخش تقسیم شد؟
 ب) در زمان کدام سلسله در ایران از عناصر اصلی تقسیمات کشوری، ایالت آذربایجان بود؟
 پ) اولین استان جدید بعد از انقلاب اسلامی کدام استان است؟

۱) الف) سلوکیان ب) قاجاریه پ) اردبیل

۲) الف) اشکانیان ب) افشاریه پ) قم

۳) الف) ساسانیان ب) زندیه پ) خراسان رضوی، جنوبی، شمالی

۴) الف) هخامنشیان ب) صفویه پ) البرز

گزینه صحیح ۱

الف) در دوران سلوکیان ایران به ۷۲ بخش تقسیم شده بود.

ب) در دوره قاجاریه ایران به چهار ایالت تقسیم شد. این ایالت‌ها عبارت بودند از: آذربایجان، کرمان و بلوچستان، فارس و بنادر، خراسان و سیستان.

پ) در سال ۱۳۷۲ هـ ش طرح اولین استان جدید به نام اردبیل به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

پاسخ

تقسیمات کشوری در چه صورت ممکن است تغییر کند؟

۱) برای اداره بهتر کشور و عرضه خدمات مناسب‌تر

۲) متناسب با موقعیت و زمان

۳) در صورت جنگ‌های داخلی یا حمله کشورهای خارجی

۴) تصمیماتی که دولت زمان برای کشور می‌گیرد

گزینه صحیح ۲

تقسیمات کشوری متناسب با موقعیت و زمان تغییر می‌یابد.

پاسخ

جامعه‌شناسی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۰۱	فصل ۲: هویت	درس ۱۱: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل درونی)	هویت جهان اجتماعی چیست؟	مقدماتی
۱۰۲	فصل ۲: هویت	درس ۱۱: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل درونی)	فرایند تحولات هویتی جهان اجتماعی چگونه است؟	پیشرفته
۱۰۳	فصل ۲: هویت	درس ۱۱: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل درونی)	فرایند تحولات هویتی جهان اجتماعی چگونه است؟	پیشرفته
۱۰۴	فصل ۲: هویت	درس ۱۱: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل درونی)	فرایند تحولات هویتی جهان اجتماعی چگونه است؟	مقدماتی
۱۰۵	فصل ۲: هویت	درس ۱۱: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل درونی)	فرایند تحولات هویتی جهان اجتماعی چگونه است؟	مقدماتی
۱۰۶	فصل ۲: هویت	درس ۱۲: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل بیرونی)	ارتباط جهان‌های اجتماعی در چه صورتی به تحولات فرهنگی منجر می‌شود؟	پیشرفته
۱۰۷	فصل ۲: هویت	درس ۱۲: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل بیرونی)	از خودبیینگانی فرهنگی چیست؟	مقدماتی
۱۰۸	فصل ۲: هویت	درس ۱۲: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل بیرونی)	ارتباط جهان‌های اجتماعی در چه صورتی به تحولات فرهنگی منجر می‌شود؟	پیشرفته
۱۰۹	فصل ۲: هویت	درس ۱۲: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل بیرونی)	ارتباط جهان‌های اجتماعی در چه صورتی به تحولات فرهنگی منجر می‌شود؟	پیشرفته
۱۱۰	فصل ۲: هویت	درس ۱۲: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل بیرونی)	از خودبیینگانی فرهنگی چیست؟	پیشرفته

سرگروه دپارتمان جامعه‌شناسی: سرکار خانم فروغ تیموریان

جامعه‌شناسی

۱۰۱. رابطهٔ هویت فرهنگی جهان اجتماعی و هویت اجتماعی افراد کدام است؟

- ۱) هویت فرهنگی جهان اجتماعی اعم از هویت اجتماعی افراد است، یعنی هویت فرهنگی جهان اجتماعی در پرتو هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد.
- ۲) هویت فرهنگی جهان اجتماعی از هویت اجتماعی افراد، گسترده‌تر است، یعنی هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.
- ۳) هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدیده‌ای محدودتر از هویت اجتماعی افراد است و در واقع رابطهٔ منطقی بین آنها، عموم و خصوص مطلق است.
- ۴) هویت اجتماعی افراد پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت فرهنگی جهان اجتماعی است و در واقع رابطهٔ منطقی بین آنها، عموم و خصوص من‌وجه است.

گزینهٔ صحیح ۲

هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

به ترتیب آسیب هریک از رخداد‌های زیر کدام است؟

- جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

- مواجهه شدن افراد با ناامیدی و پوچ‌گرایی

- شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی باشد.

۱) تعارض فرهنگی - عدم پاسخگویی به نیازهای جسمانی و طبیعی - تزلزل فرهنگی

۲) تزلزل فرهنگی - عدم پاسخگویی به پرسش‌های اساسی انسان - تعارض فرهنگی

۳) مرگ جهان اجتماعی - غفلت از پاسخ به نیازهای طبیعی و جسمانی - تزلزل فرهنگی

۴) بحران هویت فرهنگی - عدم تناسب عملکرد جهان اجتماعی با نیازهای معنوی و روحی افراد -

تعارض فرهنگی

گزینه صحیح ۴

پاسخ

«بحران هویت فرهنگی» در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و

ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

جهان اجتماعی که متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عمل نکند، به پرسش‌های آن‌ها درباره

معنای زندگی و مرگ پاسخ ندهد، از این پرسش‌ها غفلت کند یا به پوچ‌انگاری برسد؛ نشاط زندگی

را از دست می‌دهد و با انواع مختلف آسیب‌ها مانند یأس، ناامیدی و خودکشی افراد روبه‌رو می‌شود.

شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی به «تعارض فرهنگی»

منجر می‌شود.

عبارت‌های زیر به ترتیب، مربوط به کدام مفاهیم است؟

- تحول هویت جهان متجدّد

- بازاندیشی دانشمندان و متفکران اجتماعی دربارهٔ بنیان‌های ارزشی جهان اجتماعی

- تحول فرهنگی مثبت

۱) شکل‌گیری دوران پسامدرن - کاستی و خلأ معنوی - تحول جامعهٔ جاهلی به جامعهٔ نبوی

۲) گرایش به معنویت در جهان متجدّد - عدم پاسخگویی به نیازهای طبیعی و جسمانی - تحول

جامعهٔ جاهلی به جامعهٔ نبوی

۳) شکل‌گیری دوران پساتجدّد - عدم پاسخگویی به نیازهای معنوی و فطری - تحول جامعهٔ نبوی به

جامعهٔ اموی

۴) گرایش به مادیات در جهان مدرن - کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - تحول جامعهٔ باطل به جامعهٔ حق

گزینهٔ صحیح ۱

بسیاری از متفکران، شکل‌گیری دوران پسامدرن را تحول هویت جهان متجدّد می‌دانند.

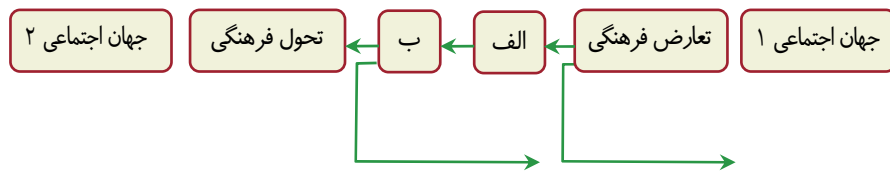
کاستی و خلأ معنوی، دانشمندان و متفکران را به بازاندیشی دربارهٔ بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان

اجتماعی فرا می‌خواند و آنها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند.

تحول جامعهٔ جاهلی به نبوی ♦ تحول فرهنگی مثبت

تحول جامعهٔ نبوی به اموی ♦ تحول فرهنگی منفی

با توجه به شکل زیر به ترتیب، کدام گزینه به موارد «الف» و «ب» اشاره دارد؟

- ۱) تزلزل فرهنگی - بحران هویت فرهنگی
- ۲) تزلزل اجتماعی - بحران هویت اجتماعی
- ۳) اضطراب اجتماعی - از خودباختگی فرهنگی
- ۴) از خودباختگی فرهنگی - از خودبیگانگی

گزینه صحیح ۱

گاهی تعارض فرهنگی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد؛ این وضعیت می‌تواند به «تزلزل فرهنگی»، منجر گردد و تزلزل فرهنگی می‌تواند به «بحران هویت فرهنگی»، منجر شود.

پاسخ

هر گاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، پدید می‌آید و هر جهان اجتماعی که از پرسش‌های انسان‌ها دربارهٔ غفلت کند یا به برسد نشاط زندگی را از دست می‌دهد.

- ۱) هویت اجتماعی افراد - دین و آخرت - ناامیدی
- ۲) هویت فرهنگی جهان اجتماعی - معنای زندگی و مرگ - پوچ‌انگاری
- ۳) هویت فرهنگی جهان اجتماعی - نیازهای روحی و معنوی - کهولت
- ۴) تحول فرهنگی - نیازهای فطری و معنوی - بی‌معنایی زندگی

گزینه صحیح ۲

«هویت فرهنگی جهان اجتماعی»، براساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد. این هویت هنگامی محقق می‌شود که عقاید و ارزش‌های مشترکی از سوی افراد پذیرفته و به رسمیت شناخت شود. هر جهان اجتماعی که متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عمل نکند و به پرسش‌های آن‌ها دربارهٔ «معنای زندگی و مرگ» پاسخ ندهد و در مسیر غفلت از این پرسش‌ها گام بردارد یا به «پوچ‌انگاری» برسد، نشاط زندگی را از دست می‌دهد.

پاسخ

۱۰۶. کدام گزینه دربارهٔ انواع ارتباطات فرهنگی (روابط جهان‌های اجتماعی) و پیامدهای آن درست نیست؟

- ۱) ارتباطات فرهنگی در سطح هنجارها و شیوه‌های زندگی منجر به توسعه و بسط فرهنگ می‌شود.
- ۲) ارتباطات فرهنگی در سطح عقاید و ارزشهای اجتماعی منجر به توسعه و بسط فرهنگ می‌شود.
- ۳) داد و ستد فرهنگی در سطح عقاید و ارزشهای اجتماعی، منجر به تحولات هویتی می‌گردد.
- ۴) در تعاملات فرهنگی اگر یک فرهنگ بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند به فرهنگ دیگری ملحق می‌شود.

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۲

داد و ستد فرهنگی جهان‌های اجتماعی با یکدیگر در سطح هنجارها و شیوهٔ زندگی (نه عقاید و ارزش‌ها) زمینهٔ گسترش و پیشرفت فرهنگ را فراهم می‌آورد.
داد و ستد فرهنگی جهان‌های اجتماعی با یکدیگر در سطح عقاید و ارزش‌ها + تحولات هویتی (ممکن است به فرهنگ دیگری ملحق شود یا نشود)

۱۰۷. به ترتیب بیت «در زمین دیگران خانه مکن / کار خود کن، کار بیگانه مکن» و این تعبیر امام علی (ع) که: «خدا رحمت کند کسی را که بداند از کجا آمده، کجاست به کجا می‌رود» اشاره به کدام مفاهیم دارند؟

- ۱) از خودبیگانگی - از خودبیگانگی فرهنگی
- ۲) از خودبیگانگی حقیقی - از خودباختگی فطری
- ۳) بحران هویت فرهنگی - از خودبیگانگی
- ۴) غرب‌زدگی - از خودباختگی

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۱

در زبان فارسی، بیگانه در مقابل خودی به کار می‌رود؛ اما در مواردی ممکن است انسان با خودش بیگانه شود. به این وضعیت «از خودبیگانگی» می‌گویند.
تعبیر امام علی (ع) اشاره به مسئلهٔ «از خودبیگانگی فرهنگی» دارد و بر لزوم شناخت آدمی نسبت به حقیقت خود و جهان و عدم گرفتاری به از خودبیگانگی فرهنگی تأکید می‌کند.

پاسخ هریک از سؤالات زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟
 الف) خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب را چه می گویند؟
 ب) مهم ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب چیست؟
 پ) رواج غذاهای آماده و نوشیدنی های گازدار ناسالم در جوامع غربی پیامد کدام یک از آسیب های فرهنگی است؟

- ۱) از خودبیگانگی فرهنگی - خودباختگی فرهنگی - بحران هویت
- ۲) غرب زدگی - غرب زدگی - خودباختگی فرهنگی
- ۳) غرب زدگی - از خودبیگانگی فرهنگی - غرب زدگی
- ۴) خودباختگی فرهنگی - غرب زدگی - از خودبیگانگی تاریخی و فطری

گزینه صحیح ۲

الف) خودباختگی جوامع غیرغربی، در برابر جهان غرب را غرب زدگی می نامند.
 ب) غرب زدگی جوامع غیرغربی، مهم ترین مانع تعامل آنها با جهان غرب است.
 پ) رواج غذاهای آماده و نوشیدنی های ناسالم در جوامع غیرغربی از فرهنگ غرب مصداق غرب زدگی و ناشی از، خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب است.

۱۰۹

تا چه زمانی تغییرات هویتی در درون یک جهان اجتماعی واحد رقم می‌خورد و به موجب این تغییرات چه اتفاقی می‌افتد؟

- ۱) تغییرات هویتی در خارج از مرزهای مقبول فرهنگی جامعه واقع شود و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌های اجتماعی در تقابل هستند را به دنبال بیاورد به تعارض فرهنگی منجر می‌شود.
- ۲) تغییرات هویتی در خارج از مرزهای مقبول فرهنگی جامعه واقع شود و این تغییرات نه تنها در تعارض با هویت فرهنگی جامعه قرار نمی‌گیرد بلکه می‌تواند مستلزم گسترش و توسعه فرهنگ اجتماعی باشد.
- ۳) تا هنگامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های کلان جامعه شکل گیرد و این تغییرات در تعارض با هویت فرهنگی جامعه قرار نگرفته و با ارزش‌های اجتماعی در تقابل باشد به تزلزل فرهنگی منجر می‌شود.
- ۴) تا هنگامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های کلان جامعه شکل گیرد تغییرات هویتی نه تنها در تعارض با هویت فرهنگی جامعه قرار نمی‌گیرد بلکه می‌تواند مستلزم گسترش و توسعه فرهنگ اجتماعی باشد.

گزینه صحیح ۴

پاسخ

تغییرات هویتی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های جامعه شکل می‌گیرد و با هویت جهان اجتماعی سازگار است و مورد تشویق و تأیید جامعه، قرار می‌گیرد و زمینه گسترش و پیشرفت جهان اجتماعی فراهم می‌شود.

۱۱۰

«فرهنگی که توان عبور و گذر از گذشته خود را ندارد»، «دور ماندن انسان از حقیقت خود و حقیقت هستی» و «از دست رفتن ثبات و استقرار عقاید و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند»، به ترتیب در رابطه با کدام موضوع است؟

- ۱) از خودبیگانگی فرهنگی - خودباختگی فرهنگی - تعارض فرهنگی
- ۲) بحران هویت - از خودبیگانگی تاریخی - مرگ طبیعی فرهنگ
- ۳) خودباختگی فرهنگی - از خودبیگانگی فطری - تزلزل فرهنگی
- ۴) خودباختگی فرهنگی - بحران هویت - تعارض فرهنگی

گزینه صحیح ۳

پاسخ

فرهنگی که توان عبور و گذر از گذشته خود را ندارد ♦ خودباختگی فرهنگی دور ماندن انسان از حقیقت خود و حقیقت هستی ♦ از خودبیگانگی فطری از دست رفتن ثبات و استقرار عقاید و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند ♦ تزلزل فرهنگی

منطق

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۱۱	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۸: قیاس اقترانی	شرایط معتبر بودن قیاس	پیشرفته
۱۱۲	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۸: قیاس اقترانی	دامنه مصادیق موضوع و محمول	مقدماتی
۱۱۳	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۸: قیاس اقترانی	شرایط معتبر بودن قیاس	پیشرفته
۱۱۴	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۸: قیاس اقترانی	دامنه مصادیق موضوع و محمول	پیشرفته
۱۱۵	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۸: قیاس اقترانی	شرایط معتبر بودن قیاس	پیشرفته
۱۱۶	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۸: قیاس اقترانی	شرایط معتبر بودن قیاس	پیشرفته
۱۱۷	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۸: قیاس اقترانی	قیاس اقترانی و قانون نتیجه قیاس	مقدماتی
۱۱۸	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۸: قیاس اقترانی	شرایط معتبر بودن قیاس	مقدماتی
۱۱۹	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۸: قیاس اقترانی	شرایط معتبر بودن قیاس	پیشرفته
۱۲۰	بخش ۵: قضیه حملی و قیاس اقترانی	درس ۸: قیاس اقترانی	شرایط معتبر بودن قیاس	مقدماتی

سرگروه دپارتمان فلسفه و منطق: جناب آقای رضا آقاجانی

منطق

۱۱۱. با کدام یک از قضایای زیر می‌توانیم یک قیاس اقترانی معتبر بسازیم؟

الف) بعضی پرندگان مهاجر هستند.

ب) هیچ پرنده‌ای سیاه نیست.

پ) برخی پرندگان گوشت‌خوار نیستند.

ت) برخی حیوانات پرنده هستند.

۱) الف و پ ۲) ب و ت ۳) ب و پ ۴) الف و ت

گزینه صحیح ۲

نکته

با دقت به شرط اول و دوم اعتبار قیاس، می‌توان به پاسخ صحیح این سؤال دست یافت.

میدانید

شرط اول اعتبار قیاس اقترانی: حداقل یکی از مقدمات باید موجبه باشد، بر این اساس گزینه «۳» یعنی قضایای «ب» و «پ» نمی‌توانند مقدمات قیاس را تشکیل دهند.

میدانید

شرط دوم اعتبار قیاس اقترانی: علامت حدوسط، حداقل در یکی از مقدمات باید مثبت باشد. حد وسط در این قضایا، «پرنده» است.

در گزینه «۱» یعنی قضایای «الف» و «پ»، پرندگان به علت جزئی بودن سور قضیه، علامت منفی می‌گیرند.

در گزینه «۴»، در قضیه «الف»، پرندگان به علت جزئی بودن سور و در قضیه «ت»، پرنده به علت موجبه بودن نسبت جمله، علامت منفی می‌گیرند.

۱۱۲. در کدام یک از گزینه‌ها، علامت‌گذاری قیاس به صورت درست انجام نشده است؟

۱) هر الف ب است، بعضی ب ج است.

بعضی ب الف است، هیچ ب ج نیست.

۲) هر درختی جاندار است، بعضی موجودات جاندار هستند.

هیچ مثلثی مربع نیست، هر مربعی چهارضلعی است.

۳) بعضی سنگ‌ها قیمتی هستند، هیچ الماسی سنگ نیست.

بعضی جانوران ماهی هستند، هر ماهی دوزیست است.

۴) بعضی مارها سمی هستند، بعضی گیاهان سمی هستند.

هیچ انسانی ماشین نیست، هر ماشینی بی‌جان است.

گزینه صحیح ۱

شیوهی علامت‌گذاری موضوع و محمول قیاس اقترانی:

کلّی ← علامت موضوع : +
جزئی ← علامت موضوع : -

موجب ← علامت محمول : -
سالبه ← علامت محمول : +

با توجه به موارد توضیح داده شده در این سؤال، علامت‌گذاری یکی از قضایای به کار رفته در گزینه «۱»، اشتباه است.

بعضی ب الف است (علامت ب اشتباه است) پس بعضی ب الف است.

۱۱۳. با توجه به دو مقدمه «هر جیوه‌ای فلز است، هیچ جیوه‌ای جامد نیست»؛ کدام گزینه

نادرست است؟

- ۱ «فلز» در نتیجه، موضوع است.
 ۲ نتیجه حتماً موجب خواهد بود.
 ۳ نتیجه حتماً سالبه خواهد بود.
 ۴ «جیوه» در نتیجه، حذف می‌شود.

گزینه صحیح ۲

با توجه به جایگاه حدوسط (جیوه) در مقدمات، معلوم می‌شود که این قیاس، شکل سوم است؛ بنابراین در نتیجه، حتماً «فلز» به عنوان موضوع می‌آید و با توجه به کیفیت‌های دو مقدمه، نتیجه قیاس، حتماً سالبه خواهد بود.
 حد وسط (جیوه) نیز قطعاً در نتیجه حذف خواهد شد.

۱۱۴. در کدام گزینه، قیاس نتیجه ندارد؟

- ۱ هر دو مقدمه قیاس، موجب باشند.
 ۲ هر دو مقدمه قیاس، موجب جزئی باشند.
 ۳ یکی از مقدمات موجب و دیگری سالبه باشد.
 ۴ حدوسط در هر دو مقدمه، علامت منفی نداشته باشد.

گزینه صحیح ۲

هنگامی که هر دو مقدمه قیاس، موجب جزئی باشند، حدوسط در هیچ مقدمه‌ای علامت مثبت نخواهد داشت و این خلاف شرط نتیجه‌بخش بودن قیاس است.

میدانید

برای معتبر بودن یک قیاس، حد وسط باید حداقل در یکی از مقدمات، دارای علامت مثبت باشد.

۱۱۵. اگر قضیه «هیچ الف ب نیست» مقدمه قیاسی باشد، درباره این قیاس، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) محمول نتیجه، علامت مثبت دارد.
 ۲) نتیجه، حتماً جزئی است.
 ۳) نتیجه حتماً سالبه است.
 ۴) مقدمه دیگر حتماً باید موجه باشد.

گزینه صحیح ۲

از سور یکی از مقدمات نمی‌توان سور نتیجه را مشخص کرد (بلکه باید سور هر دو مقدمه معلوم باشند) اما با سالبه بودن یکی از مقدمات، نتیجه حتماً سالبه خواهد بود. (گزینه «۳» درست است) یکی از شرایط اعتبار قیاس، موجه بودن حداقل یکی از مقدمات است. (گزینه «۴» درست است) از آنجایی که با توجه به سالبه بودن یکی از مقدمات، نتیجه نیز سالبه است پس محمول نتیجه، قطعاً دارای علامت مثبت است. (گزینه «۱» درست است) اما با در اختیار داشتن فقط یکی از مقدمات، جزئی یا کلیه بودن سور نتیجه، مشخص نمی‌شود بلکه باید هر دو مقدمه وجود داشته باشند تا سور قضیه تعیین شود.

پاسخ

۱۱۶. نتیجه کدام قیاس زیر، موجه جزئی خواهد بود؟

- ۱) هر پیامبری معجزه‌ای دارد، هر معجزه‌ای از سمت خداست.
 ۲) هر سالادی کاهو دارد، هیچ شیرینی سالاد نیست.
 ۳) هر انسانی ناطق است، بعضی انسان‌ها بینا نیستند.
 ۴) هر فلزی رساناست، بعضی رساناها مایع هستند.

گزینه صحیح ۴

برای رسیدن به نتیجه قیاس، باید از میان سور و نسبت، حداقل‌ها را در نظر بگیریم؛ یعنی در سور، میان «هر» و «بعضی»، از بعضی استفاده کنیم و در رابطه و نسبت از میان «موجه» و «سالبه»، سالبه را انتخاب کنیم.
 بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: هر پیامبری از سمت خداست. (موجه کلیه)
 گزینه «۲»: هیچ کاهویی شیرین نیست. (سالبه کلیه)
 گزینه «۳»: بعضی ناطق‌ها، بینا نیستند. (سالبه جزئی)
 گزینه «۴»: بعضی فلزات، مایع هستند. (موجه جزئی)

نکته

مثلاً جیوه، فلزی است که مایع است و رساناست.

پاسخ

۱۱۷. تقسیم‌بندی اشکال قیاس اقترانی بر مبنای است و در قضیهٔ حملی، دامنهٔ مصادیق را قضیه مشخص می‌کند.

- ۱) موضوع و محمول - محمول - کمیت
 ۲) جایگاه حد وسط - موضوع - کیفیت
 ۳) موضوع و محمول - موضوع - کمیت
 ۴) جایگاه حد وسط - محمول - کیفیت

گزینهٔ صحیح ۴

تقسیم‌بندی شکل‌های قیاس اقترانی بر اساس جایگاه حد وسط در مقدمات آن صورت می‌گیرد. دامنهٔ مصادیق موضوع را کمیت (سور) قضایا مشخص می‌کند و دامنهٔ مصادیق محمول را کیفیت (نسبت) قضایا تعیین می‌کند.

پاسخ

۱۱۸. در کدام گزینه، قیاسی معتبر به کار رفته است؟

- ۱) بعضی ب الف نیست، هیچ ج ب نیست، پس بعضی الف ج نیست.
 ۲) هیچ الف ب نیست، هیچ ب ج نیست، پس هیچ الف ج نیست.
 ۳) هیچ الف ب نیست، بعضی ج ب است، پس بعضی الف ج نیست.
 ۴) هیچ الف ب نیست، هر ج ب است، پس هیچ الف ج نیست.

گزینهٔ صحیح ۴

پاسخ

میدانید

شرایط اعتبار قیاس:

- ۱- هر دو مقدمه، سالبه نباشند.
 - ۲- حد وسط حداقل در یکی از مقدمات دارای علامت مثبت باشد.
 - ۳- هر کدام از موضوع یا محمول که در نتیجه، علامت مثبت داشتند، در مقدمات نیز علامت مثبت داشته باشند.
- بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: شرط اول معتبر بودن قیاس رعایت نشده است. (هر دو مقدمه، سالبه هستند)
 گزینهٔ «۳»: شرط سوم قیاس رعایت نشده است. (علامت محمول نتیجه، مثبت است اما در مقدمهٔ دوم، علامت آن منفی است)

قضیه «بعضی الف ج نیست» به جای مقدمه کدام یک از استدلال‌های زیر قرار گیرد تا نتیجه آن استدلال، قیاس اقترانی معتبر باشد؟

	هر ج ب است
هر الف ب نیست	
	بعضی ب ج نیست
هیچ ب الف نیست	هر الف ب است
بعضی ج ب نیست	بعضی ب ج نیست

گزینه صحیح ۳

برای پاسخ به این سؤال، قضیه مدنظر در صورت سؤال، یعنی «بعضی الف ج است» را به عنوان مقدمه قیاس در گزینه‌های مختلف قرار می‌دهیم. بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: حد وسط در نتیجه حذف می‌شود پس این قیاس، قیاس اقترانی نیست.
- گزینه «۲»: در قیاس اقترانی، کیفیت نتیجه در صورت سالبه بودن یکی از مقدمات، باید سالبه باشد و اینکه اگر هر دو مقدمه، سالبه باشند، قیاس معتبر نخواهد بود.
- گزینه «۳»: هر سه شرط معتبر بودن قیاس اقترانی را داراست پس قیاس اقترانی معتبر برقرار خواهد بود.
- گزینه «۴»: هر دو مقدمه سالبه هستند پس قیاس نامعتبر است.

۱۲۰ در قیاس «بعضی مدادها قرمز هستند، بعضی قرمزها لباس هستند پس برخی مدادها لباس هستند» چه ایرادی وجود دارد؟

- ۱) حدوسط در مقدمات، به یک معنا به کار نرفته است.
- ۲) فقط یکی از مقدمات موجب است.
- ۳) حدوسط در مقدمات علامت مثبت ندارد.
- ۴) علامت موضوع و محمول در نتیجه و مقدمات با هم تطابق ندارد.

گزینه صحیح ۳

میدانید

یکی از شروط معتبر بودن قیاس این است که حدوسط در حداقل یکی از مقدمات، علامت مثبت داشته باشد در حالی که در قیاس مدنظر در این سؤال، علامت حدوسط در هر دو مقدمه، منفی است پس نتیجه قیاس، معتبر نیست.